Составлено 24.11.2006г.
Состоит из 29 листов

Принят на конференции педагогических работников, научных работников, а также представителей других категорий работников и обучающихся Университета 3 мая 2005 года.

Ректор А.Дарбинян

УСТАВ

государственного образовательного учреждения высшего профессионального образования Российско–Армянский (Славянский) Университет

(в новой редакции)

Напечатано всего 10 экземпляров
Экземпляр № 4

Зарегистрировано (учтено)
Государственным регистром предприятий
Республики Армения 24.11.1998г.
Регистрация № 264.0120
Свидетельство № 004587

В государственном регистре
юридических лиц
Республики Армения
Регистрационный номер № 264.211.08329
Свидетельство № 03Ա 081045
Изменение номер 001.2
Зарегистрировано
Арабкирским территориальным отделом
Государственного регистра
юридических лиц "28" 07 2008г.

НАЧАЛЬНИК АРАБКИРСКОГО
ТЕРРИТОРИАЛЬНОГО ОТДЕЛА

А.ХУДГАРЯН

Կազմված է 24.11.2006թ.
Բաղկացած է 29 թերթից

Ընդունվել է Համալսարանի մանկավարժական աշխատողների, գիտական աշխատողների, ինչպես նաև այլ կատեգորիայի աշխատողների և սովորողների ներկայացուցիչների կոնֆերանսին 2005թ. մայիսի 3-ին:

Ռեկտոր Ա.Դարբինյան

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարան բարձրագույն մասնագիտական կրթության պետական ուսումնական հաստատության

(նոր խմբագրությամբ)

Տպագրված է ընդամենը 10 օրինակ
Օրինակ № 4

Գրանցված (հաշվառված) է
Հայաստանի Հանրապետության
Ձեռնարկությունների պետական
ռեգիստրի կողմից 24.11.1998թ.
գրանցման № 264.0120
վկայական № 004587

Հայաստանի Հանրապետության
իրավաբանական անձանց
պետական ռեգիստրում՝
գրանցման թիվ № 264.211.08329
վկայական № 03Ա 081045
թիվ 001.2 փոփոխությունը
գրանցված է իրավաբանական
անձանց պետական ռեգիստրի
Արաբկիրի տարածքային բաժնի
կողմից "28" 07 2008թ.

ԱՐԱԲԿԻՐԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԲԱԺՆԻ ՊԵՏ

Հ. ԽՈՒԴԳԱՐՅԱՆ

"Утверждаю"	"Утверждаю"
Руководитель Федерального агентства по образованию	Министр образования и науки Республики Армения
Балыхин Г.А.	Мкртчян Л.О.
"14" XI 2006г.	"14" XI 2006г.

УСТАВ

государственного образовательного учреждения
высшего профессионального образования
Российско–Армянский
(Славянский)
Университет

Принят на конференции педагогических работников, научных работников, а также представителей других категорий работников и обучающихся Университета 3 мая 2005 года.

- г. Ереван –

СОДЕРЖАНИЕ

1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

2. ОСНОВНЫЕ ЗАДАЧИ И КОМПЕТЕНЦИЯ УНИВЕРСИТЕТА

3. ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ УНИВЕРСИТЕТА

3.1 Прием в Университет
3.2 Образовательная деятельность Университета
3.3 Научная деятельность Университета
3.4 Подготовка, переподготовка, повышение квалификации научно- педагогических, научных кадров и специалистов
3.5 Международная и внешнеэкономическая деятельность Университета

4. СТРУКТУРА УНИВЕРСИТЕТА

5. УПРАВЛЕНИЕ УНИВЕРСИТЕТОМ

6. КОЛЛЕКТИВ УНИВЕРСИТЕТА

7. ЭКОНОМИКА УНИВЕРСИТЕТА

8. УЧЕТ, ОТЧЕТНОСТЬ И КОНТРОЛЬ

9. РЕОРГАНИЗАЦИЯ И ЛИКВИДАЦИЯ УНИВЕРСИТЕТА

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

2. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ԵՎ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆԸ

3. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ՝

3.1 Ընդունելությունը Համալսարան
3.2 Համալսարանի կրթական գործունեությունը
3.3 Համալսարանի գիտական գործունեությունը
3.4 Գիտամանկավարժական, գիտական կադրերի և մասնագետների պատրաստում, վերապատրաստում և որակավորման բարձրացում
3.5 Համալսարանի միջազգային և արտաքին տնտեսական գործունեությունը

4. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

5. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ

6. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿՈԼԵԿՏԻՎԸ

7. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԸ

8. ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ, ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

9. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ

1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ	1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ
1.1 Российско-Армянский (Славянский) университет (далее Университет) является межгосударственным образовательным учреждением, совместного ведения Российской Федерации и Республики Армения. Университет является юридическим лицом и пользуется статусом государственных университетов Российской Федерации и Республики Армения.	1.1 Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարանը (այսուհետ՝ Համալսարան) Հայաստանի Հանրապետության և Ռուսաստանի Դաշնության համատեղ վարման միջպետական ուսումնական հաստատություն է: Համալսարանը հանդիսանում է իրավաբանական անձ և օգտվում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական համալսարանների կարգավիճակից:
1.2 Университет учрежден в соответствии с Соглашением между Правительством Российской Федерации и Правительством Республики Армения "Об условиях учреждения и деятельности в городе Ереване Российско-Армянского Университета" от 29 августа 1997 года (далее в тексте - Соглашение) и Постановлением Правительства Республики Армения от 27 ноября 1997 года № 543 "Об учреждении в городе Ереване Российско-Армянского университета". Университет зарегистрирован в городе Ереване. Государственный регистрационный номер 264.0120, регистрационный код – 10045854, свидетельство о регистрации - номер Б 004587, дата регистрации - 24.11.1998 г.	1.2 Համալսարանը հիմնադրվել է 1997 թ. օգոստոսի 29-ի «Ք. Երևանում Ռուս-Հայկական Համալսարանի հիմնադրման և գործունեության պայմանների մասին» Ռուսաստանի Դաշնության կառավարության և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության միջև կնքված համաձայնագրի (այսուհետ տեքստում՝ Համաձայնագիր) և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1997 թ. նոյեմբերի 27-ի "Երևան քաղաքում Ռուս-Հայկական Համալսարան հիմնադրելու մասին" № 543 որոշման համաձայն: Համալսարանը գրանցվել է քաղաք Երևանում: Պետական գրանցման համար - 264.0120, գրանցման ծածկագիր – 10045854, գրանցման վկայական համար - Բ 004587, գրանցման տարեթիվ - 24.11.1998թ.:
1.3 Учредителями Университета являются Правительство Российской Федерации и Правительство Республики Армения. Полномочия учредителей Университета осуществляют Федеральное агентство по образованию и Министерство образования и науки Республики Армения.	1.3 Համալսարանի հիմնադիրներն են Ռուսաստանի Դաշնության կառավարությունը և Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը: Համալսարանի հիմնադիրների իրավասությունները իրականացնում են Կրթության դաշնային գործակալությունը և Հայաստանի Հանրապետության Կրթության և գիտության Նախարարությունը:
1.4 Университет является образовательным, научным, исследовательским и методическим центром в областях своей деятельности.	1.4 Համալսարանն իր գործունեության բնագավառներում հանդիսանում է կրթական, գիտական, հետազոտական և մեթոդական կենտրոն

1.5	Основным документом, регулирующим деятельность Университета, является Устав. Устав Университета, все изменения и (или) дополнения к нему, подлежат регистрации по месту нахождения Университета в соответствии с законодательством Республики Армения.	1.5	Համալսարանի գործունեությունը կարգավորող հիմնական փաստաթուղթը Կանոնադրությունն է: Համալսարանի Կանոնադրությունը, բոլոր փոփոխությունները և (կամ) լրացումները դրանում ենթակա են գրանցման Համալսարանի գտնվելու վայրում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան:
1.6	Университет имеет обособленное имущество, самостоятельный баланс, смету расходов и доходов, расчетный и другие счета в банковских и других кредитных организациях Российской Федерации и Республики Армения для хранения денежных средств и осуществления всех видов расчетных, кредитных и кассовых операций, в том числе валютных. Университет имеет печати со своим наименованием на армянском, русском и английском языках с изображением герба Республики Армения и на русском, армянском и английском языках с изображением герба Российской Федерации, штампы и бланки со своим наименованием, ордена и медали, а также флаг, герб и гимн.	1.6	Համալսարանն ունի առանձնացված գույք, ինքնուրույն հաշվեկշիռ, եկամուտների և ծախսերի նախահաշիվ, հաշվարկային և այլ հաշիվներ՝ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության բանկային ու այլ վարկային կազմակերպություններում դրամական միջոցներ պահելու և բոլոր տեսակի հաշվարկային, վարկային և դրամարկղային, այդ թվում՝ արտարժութային գործողություններ կատարելու համար: Համալսարանն ունի իր անվամբ կնիքներ հայերեն, ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուներով Հայաստանի Հանրապետության զինանշանի պատկերով ու ռուսերեն, հայերեն եւ անգլերեն լեզուներով Ռուսաստանի Դաշնության զինանշանի պատկերով, իր անվամբ դրոշմակնիքներ և ձևաթղթեր, շքանշաններ և մեդալներ, ինչպես նաև դրոշ, խորհրդանիշ և օրհներգ:
1.7	Наименование Университета: полное наименование на русском языке - Государственное образовательное учреждение высшего профессионального образования Российско-Армянский (Славянский) университет; полное наименование на армянском языке - Բարձրագույն մասնագիտական կրթության պետական ուսումնական հաստատություն Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարան; полное наименование на английском языке – State educational establishment of higher professional education Russian-Armenian (Slavonic) university; сокращенное наименование на русском языке – Российско-Армянский (Славянский) университет, РАУ; сокращенное наименование на	1.7	Համալսարանի անվանումն է՝ լրիվ անվանումը ռուսերեն՝ Государственное образовательное учреждение высшего профессионального образования Российско-Армянский (Славянский) университет; լրիվ անվանումը հայերեն՝ Բարձրագույն մասնագիտական կրթության պետական ուսումնական հաստատություն Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարան; լրիվ անվանումը անգլերեն՝ State educational establishment of higher professional education Russian-Armenian (Slavonic) university; կրճատ անվանումը ռուսերեն ՝ Российско-Армянский (Славянский) университет, РАУ; կրճատ անվանումը հայերեն ՝ Ռուս-Հայկական (Սլավոնական)

армянском языке – Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարան, ՌՀՀ; сокращенное наименование на английском языке - Russian-Armenian (Slavonic) university, RAU.	համալսարան, ՌՀՀ; կրճատ անվանումը անգլերեն՝ Russian-Armenian (Slavonic) university, RAU:
1.8 Место нахождения Университета: Республика Армения, г. Ереван, ул. Овсепа Эмина, 123. Место нахождения учредителей: Федеральное агентство по образованию: 115998, г. Москва, ГСП-8, ул. Люсиновская, 51; Министерство образования и науки Республики Армения: 375002, г. Ереван, Площадь Республики, Дом Правительства № 3.	1.8 Համալսարանի գտնվելու վայրն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Հովսեփ Էմինի փ. 123: Հիմնադիրների գտնվելու վայրն է՝ Կրթության դաշնային գործակալություն՝ 115998, ք.Մոսկվա, ԳՍՊ-8, Լուսինովսկայա փ., 51; Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարություն՝ 375002, ք. Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Կառավարության 3-րդ մասնաշենք:
1.9 Деятельность Университета, его структурных подразделений, работников и обучающихся регламентируется Уставом Университета и следующими локальными актами: -решениями Общего собрания (конференции) научно-педагогических работников, представителей других категорий работников и обучающихся Университета; -решениями Ученого совета Университета; -приказами и распоряжениями Ректора; -положениями, правилами, инструкциями, другими документами и актами, утверждаемыми Ученым советом и Ректором в соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения.	1.9 Համալսարանի, դրա կառուցվածքային ստորաբաժանումների, աշխատողների և սովորողների գործունեությունը կանոնակարգվում է Համալսարանի Կանոնադրությամբ և հետևյալ լոկալ ակտերով՝ Համալսարանի գիտամանկավարժական աշխատողների, այլ կատեգորիայի աշխատողների և սովորողների ներկայացուցիչների Ընդհանուր ժողովի (կոնֆերանսի) որոշումներով, Համալսարանի Գիտական խորհրդի որոշումներով, Ռեկտորի հրամաններով և կարգադրություններով, Գիտական խորհրդի և ռեկտորի կողմից հաստատված դրույթներով, կանոններով, հրահանգներով, այլ փաստաթղթերով՝ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան:
2. ОСНОВНЫЕ ЗАДАЧИ И КОМПЕТЕНЦИЯ УНИВЕРСИТЕТА	**2. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ԵՎ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆԸ**
2.1 Основными задачами Университета в соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения являются: а) удовлетворение потребности личности в интеллектуальном, культурном и нравственном развитии посредством получения высшего и послевузовского	2.1 Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան Համալսարանի հիմնական խնդիրներն են՝ ա) անձի մտավոր, մշակութային և բարոյական զարգացման պահանջի բավարարում՝ բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթություն

профессионального образования;

б) удовлетворение потребности общества и государств-учредителей в квалифицированных специалистах с высшим образованием и научно-педагогических кадрах высшей квалификации;

в) создание наиболее благоприятных условий для дальнейшего взаимодействия в развитии образования и культуры народов обоих государств, а также для реализации совместных российско-армянских программ и интересов;

г) применение передовых учебно-методических технологий и использование достижений и опыта, накопленных в области образования и науки в Российской Федерации и Республике Армения;

д) реализация образовательных программ высшего и послевузовского профессионального образования по утвержденным специальностям;

е) организация, проведение и выполнение фундаментальных и прикладных научных исследований и иных научно-технических, опытно-конструкторских работ по широкому спектру наук, в том числе по проблемам образования;

ж) осуществление подготовки, переподготовки и повышения квалификации специалистов и работников высшей квалификации;

з) реализация образовательных программ различного уровня и направленности;

и) накопление, сохранение и приумножение научных, культурных и нравственных ценностей общества;

к) распространение знаний среди населения, повышение его образовательного и культурного уровня;

л) расширение спектра применения русского языка в Армении, разработка и внедрение современных методик изучения и преподавания русского языка в Армении, подготовка и переподготовка преподавателей русского языка;

м) реализация международных программ сотрудничества в области образования и науки, целевых комплексных программ, других государственных программ в области образования, науки и культуры Российской Федерации и Республики Армения,

ստանալու միջոցով,

բ) հասարակության և հիմնադիր պետությունների բարձրագույն կրթությամբ որակյալ մասնագետների և բարձրագույն որակավորմամբ գիտամանկավարժական կադրերի պահանջի բավարարում,

գ) երկու պետությունների ժողովուրդների կրթության և մշակույթի զարգացման գործում հետագա համագործակցության, ինչպես նաև համատեղ ռուս-հայկական ծրագրերի և շահերի իրականացման համար առավել բարենպաստ պայմանների ստեղծում,

դ) առաջատար ուսումնամեթոդական տեխնոլոգիաների կիրառում և Ռուսաստանի Դաշնությունում ու Հայաստանի Հանրապետությունում կրթության և գիտության բնագավառում կուտակված նվաճումների և փորձի օգտագործում,

ե) հաստատված մասնագիտություններով բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության ուսումնական ծրագրերի իրականացում,

զ) գիտությունների լայն սպեկտրով, այդ թվում՝ կրթության հիմնախնդիրներով հիմնային և կիրառական գիտական հետազոտությունների և այլ գիտա-տեխնիկական, փորձարարական-կոնստրուկտորական աշխատանքների կազմակերպում, անցկացում և կատարում,

է) մասնագետների և բարձր որակավորում ունեցող աշխատողների պատրաստման, վերապատրաստման և որակավորման բարձրացման իրականացում,

ը) տարբեր մակարդակի և ուղղվածության կրթական ծրագրերի իրականացում,

թ) հասարակության գիտական, մշակութային և բարոյական արժեքների կուտակում, պահպանում և բազմապատկում,

ժ) բնակչության շրջանում գիտելիքների տարածում, բնակչության կրթական ու մշակութային մակարդակի բարձրացում,

ի) Հայաստանում ռուսաց լեզվի կիրառման սպեկտրի ընդլայնում, Հայաստանում ռուսաց լեզվի ուսումնասիրման և դասավանդման ժամանակակից մեթոդների մշակում և ներդրում, ռուսաց լեզվի դասախոսների պատրաստում և վերապատրաստում,

լ) կրթության և գիտության բնագավառում համագործակցության

	развитие связей Университета с ведущими зарубежными образовательными и научными центрами, организация в них учебной, научной и производственной практики студентов и преподавателей. Воспитательные задачи Университета, вытекающие из гуманистического характера образования, приоритета общечеловеческих и нравственных ценностей, реализуются в совместной образовательной, научной, производственной, общественной и иной деятельности обучающихся и работников.		միջազգային ծրագրերի, նպատակային համալիր ծրագրերի, Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության և մշակույթի բնագավառներում պետական այլ ծրագրերի իրականացում, արտասահմանյան կրթական և գիտական առաջատար կենտրոնների հետ Համալսարանի կապերի զարգացում, դրանցում դասախոսների և ուսանողների ուսումնական, գիտական և արտադրական պրակտիկայի կազմակերպում: Համալսարանի կրթության մարդասիրական, համամարդկային և բարոյական արժեքների գերակայությունից բխող դաստիարակչական խնդիրները իրականացվում են սովորողների և աշխատողների համատեղ կրթական, գիտական, արտադրական, հասարակական և այլ գործունեության միջոցով:
2.2	В соответствии со своими уставными задачами к компетенции Университета относятся: а) осуществление подбора, приема на работу, и расстановки научно-педагогических и научных кадров, других работников; б) определение в соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения в области высшего и послевузовского профессионального образования структуры управления Университетом; в) обеспечение изучения потребностей рынка труда, проведение анализа трудоустройства и использования труда выпускников, информирование выпускников о положении в сфере занятости, содействие студентам и выпускникам в трудоустройстве и заключении индивидуальных договоров (контрактов) с предприятиями, учреждениями и организациями; г) обеспечение целевого и эффективного расходования бюджетных и внебюджетных средств; д) материально-техническое обеспечение и оснащение образовательного процесса, оборудование помещений в соответствии с государственными требованиями и нормами, осуществление мер по социальной защите обучающихся и работников;	2.2	Կանոնադրական խնդիրներին համապատասխան՝ Համալսարանի իրավասությանը վերապահվում են՝ ա) գիտամանկավարժական և գիտական կադրերի, այլ աշխատողների ընտրության, աշխատանքի ընդունելության և տեղաբաշխման իրականացում, բ) Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան՝ Համալսարանի կառավարման կառուցվածքի որոշում բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության ոլորտում, գ) աշխատանքային շուկայի պահանջների ուսումնասիրման ապահովում, շրջանավարտների աշխատանքի տեղավորման և աշխատուժի օգտագործման վերլուծության անցկացում, շրջանավարտներին զբաղվածության ոլորտում վիճակի մասին տեղեկացում, աջակցություն ուսանողներին և շրջանավարտներին աշխատանքի տեղավորման և ձեռնարկությունների, հիմնարկների և կազմակերպությունների հետ անհատական պայմանագրերի (կոնտրակտների) կնքման հարցում, դ) բյուջետային և արտաբյուջետային միջոցների նպատակային և արդյունավետ ծախսման ապահովում, ե) կրթական գործընթացի

е) самостоятельное использование имущества, передаваемого Университету на праве бессрочного и безвозмездного пользования, в том числе для ведения хозяйственной деятельности; ж) самостоятельное распределение дохода, полученного в результате осуществления предусмотренной уставом и незапрещенной законодательством Российской Федерации и Республики Армения приносящей доход деятельности; з) осуществление дополнительных платных образовательных, научно-исследовательских и других услуг.	նյութատեխնիկական ապահովում և հագեցում, տարածքների կահավորում պետական պահանջներին և նորմերին համապատասխան, աշխատողների և սովորողների սոցիալական պաշտպանության միջոցների իրականացում, գ) Համալսարանին անժամկետ եւ անհատույց օգտագործման իրավունքով փոխանցված գույքի օգտագործում, այդ թվում՝ տնտեսական գործունեություն վարելու համար, ը) Կանոնադրությամբ նախատեսված և Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված եկամտաբեր գործունեության իրականացման արդյունքում ստացված եկամուտի ինքնուրույն բաշխում, թ) լրացուցիչ վճարովի կրթական, գիտահետազոտական և այլ ծառայությունների իրականացում:
2.3 Университет принимает меры по обеспечению организационно-правового механизма контроля за соблюдением законодательства Российской Федерации и Республики Армения, норм и правил организации образовательного процесса, анализирует порождающие нарушения причины, определяет меры ответственности за нарушение.	2.3 Համալսարանը միջոցներ է ձեռնարկում Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, կրթական գործընթացի կազմակերպման նորմերի և կանոնների պահպանման նկատմամբ հսկողության կազմակերպչա-իրավական մեխանիզմի ապահովման համար, վերլուծում է խախտումներ առաջացնող պատճառները, խախտման համար սահմանում պատասխանատվության միջոցներ:
2.4 Университет организует работу по осуществлению государственной политики и требований законодательства Российской Федерации и Республики Армения в области охраны труда, окружающей среды, экологической безопасности, санитарно-гигиенических норм и т.д.	2.4 Համալսարանը գործունեություն է ծավալում աշխատանքի և շրջակա միջավայրի պահպանման, բնապահպանական անվտանգության, սանիտարահիգիենիկ նորմերի և այլ բնագավառներում պետական քաղաքականության և Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջների իրականացման ուղղությամբ:
2.5 Университет организует и проводит мероприятия по обеспечению своей мобилизационной готовности, в пределах своих полномочий разрабатывает мобилизационные планы, оказывает содействие военным комиссариатам в их мобилизационной работе в мирное время и	2.5 Համալսարանը կազմակերպում և անցկացնում է իր մարտունակության (մոբիլիզացիոն պատրաստման) ապահովման հետ կապված միջոցառումներ, իր իրավասության սահմաններում մշակում է մոբիլիզացիոն նախագծեր, խաղաղ և պատերազմական

при объявлении мобилизации.	վիճակի հայտարարման (մոբիլիզացիայի) ժամանակ աջակցություն է ցուցաբերում զինվորական կոմիսարիատներին՝ նրանց զորակոչային (մոբիլիզացիոն) աշխատանքներում:
2.6 Университет при наличии лицензии в установленном порядке может быть допущен к проведению работ, связанных с использованием сведений, составляющих государственную тайну, а также созданием средств защиты информации.	2.6 Համալսարանը լիցենզիայի առկայության դեպքում, սահմանված կարգով կարող է թույլտվություն ստանալ մասնակցելու պետական գաղտնիք կազմող տեղեկությունների օգտագործման, ինչպես նաև տեղեկատվության պաշտպանության միջոցների ստեղծման հետ կապված աշխատանքներին:
2.7 Университет присваивает работникам Университета, а также научным, общественным, политическим и другим деятелям почетные звания "Почетный доктор", "Почетный профессор", "Заслуженный профессор", "Заслуженный работник" Российско-Армянского (Славянского) государственного университета, а также награждает Почетным орденом РАУ, медалью “Ветка Оливы”, Почетным Крестом и другими почетными званиями и наградами. Университет вправе представлять своих работников к получению государственных и ведомственных наград Российской Федерации и Республики Армения.	2.7 Համալսարանի աշխատողներին, ինչպես նաև գիտական, հասարակական, քաղաքական և այլ գործիչներին Համալսարանը շնորհում է Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) պետական համալսարանի «Պատվավոր դոկտոր», «Պատվավոր պրոֆեսոր», «Վաստակավոր պրոֆեսոր», «Վաստակավոր աշխատող» պատվավոր կոչումներ, ինչպես նաև պարգևատրում է ՌՀՀ-ի պատվավոր շքանշանով, «Ձիթենու ճյուղ» մեդալով, Պատվո խաչով և այլ պատվավոր կոչումներով և պարգևներով: Համալսարանը իրավունք ունի իր աշխատողներին ներկայացնելու Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական և գերատեսչական պարգևների շնորհմանը:
3. ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ УНИВЕРСИТЕТА	**3. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ**
Деятельность Университета по реализации образовательных программ, включая разработку требований к приему граждан, содержанию образования и к организации образовательного процесса, выдачу документов об образовании, предоставление прав, социальных гарантий и льгот обучающимся и работникам регулируется в соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения, настоящим Уставом и утвержденными в установленном порядке	*Համալսարանի՝ ուղղված կրթության ծրագրերի իրականացման, այդ թվում՝ քաղաքացիների ընդունելության, կրթության բովանդակության և կրթական գործընթացի կազմակերպման պահանջների մշակման, կրթությանը վերաբերող փաստաթղթերի հանձնման, սովորողներին և աշխատողներին իրավունքների, սոցիալական երաշխիքների և արտոնությունների տրամադրման գործունեությունը կարգավորվում է Ռուսաստանի*

соответствующими положениями и правилами. *Университет в своей деятельности руководствуется законами Российской Федерации и Республики Армения, указами Президентов Российской Федерации и Республики Армения, постановлениями Правительств Российской Федерации и Республики Армения, нормативными актами соответствующих уполномоченных органов государственной власти Российской Федерации и Республики Армения, настоящим Уставом.* *Университет в установленном порядке формирует документооборот и осуществляет делопроизводство на русском языке, а переписку в пределах Республики Армения - на армянском языке.*	*Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, սույն Կանոնադրության և սահմանված կարգով ընդունված համապատասխան դրույթներին ու կանոններին համապատասխան:* *Համալսարանն իր գործունեության ընթացքում առաջնորդվում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով, Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության նախագահների հրամանագրերով, Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունների որոշումներով, Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան լիազորված մարմինների նորմատիվային ակտերով, սույն Կանոնադրությամբ:* *Համալսարանը սահմանված կարգով կազմակերպում է փաստաթղթաշրջանառությունը և իրականացնում գործավարություն ռուսաց լեզվով, իսկ Հայաստանի Հանրապետության սահմաններում գրագրությունն իրականացնում է հայոց լեզվով:*
3.1 Прием в Университет	**3.1 Ընդունելությունը Համալսարան**
3.1.1 Правом поступления в Университет для обучения по основным образовательным программам пользуются лица, имеющие среднее (полное) общее или среднее профессиональное образование и владеющие русским языком, независимо от национальности, пола, возраста, вероисповедания, социального положения и политических взглядов.	3.1.1 Հիմնական կրթական ծրագրերով ուսուցանելու համար Համալսարան ընդունվելու իրավունք ունեն միջին (լրիվ) ընդհանուր կամ միջին մասնագիտական կրթություն ունեցող և ռուսերեն լեզվին տիրապետող անձինք՝ անկախ ազգությունից, սեռից, տարիքից, դավանանքից, սոցիալական դրությունից և քաղաքական հայացքներից:
3.1.2 Право поступления в Университет на места, финансируемые бюджетом, имеют: - граждане Российской Федерации и Республики Армения; - граждане стран Содружества Независимых Государств, а также государств, с которыми Российская Федерация и (или) Республика Армения имеют договоры в области образования и	3.1.2 Պետական պատվերի շրջանակներում Համալսարան ընդունվելու իրավունք ունեն՝ - Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիները, - Անկախ պետությունների համագործակցության երկրների, ինչպես նաև այն երկրների քաղաքացիները,

науки, на оговоренных этими договорами условиях; - проживающие за рубежом соотечественники и иностранные граждане - по направлениям соответствующих органов государственной власти Российской Федерации и Республики Армения, на специально выделенные места.	որոնց հետ Ռուսաստանի Դաշնությունը և (կամ) Հայաստանի Հանրապետությունն ունեն կրթության և գիտության բնագավառում պայմանագրեր՝ այդ պայմանագրերում վերապահված պայմաններով, - Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինների գործուղմամբ արտասահմանում բնակվող հայրենակիցները և օտարերկրյա քաղաքացիները՝ հատուկ բաժին հանած տեղերի վրա:
3.1.3 Университет в рамках предельной численности контингента обучающихся, установленного в его лицензии на право ведения образовательной деятельности, осуществляет прием на обучение по образовательным программам высшего профессионального образования. Сверх государственных заданий приема Университет самостоятельно организует прием на обучение следующего контингента обучающихся на платной основе: - граждан - по соответствующим договорам с оплатой стоимости обучения физическими и (или) юридическими лицами; - иностранных граждан - по прямым договорам, заключенным Университетом с иностранными гражданами и иностранными юридическими лицами.	3.1.3 Կրթական գործունեության լիցենզիայում սահմանված սովորողների առավելագույն թվաքանակի շրջանակներում Համալսարանն իրականացնում է բարձրագույն մասնագիտական կրթության կրթական ծրագրերով ուսման ընդունելություն: Պետական առաջադրանքներից առավել Համալսարանը ինքնուրույն է կազմակերպում ընդունելություն սովորողների հետևյալ քանակակազմի վճարովի հիմունքներով ուսուցման համար՝ – քաղաքացիների՝ ըստ համապատասխան պայմանագրերի, ֆիզիկական և (կամ) իրավաբանական անձանց կողմից ուսման արժեքի վճարմամբ, – օտարերկրյա քաղաքացիների՝ Համալսարանի և օտարերկրյա քաղաքացիների և օտարերկրյա իրավաբանական անձանց հետ կնքած ուղղակի պայմանագրերին համաձայն:
3.1.4 Порядок приема в Университет устанавливается соответствующими органами государственной власти Российской Федерации и Республики Армения в соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения. Университет самостоятельно разрабатывает и утверждает правила приема в части, не противоречащей законодательству Российской Федерации и Республики Армения и порядку приема, установленному соответствующими	3.1.4 Համալսարան ընդունելության կարգը սահմանվում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինների կողմից՝ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան: Համալսարանն ինքնուրույն մշակում և հաստատում է ընդունելության կանոնները այն մասով, որը չի հակասում Ռուսաստանի

	уполномоченными органами государственной власти Российской Федерации и Республики Армения. Правила приема лиц для обучения по образовательным программам начального общего, основного общего и среднего (полного) общего профессионального образования разрабатываются и утверждаются Ученым советом Университета в соответствии с типовыми положениями об образовательных учреждениях соответствующих типов и видов.		Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան լիազորված մարմինների կողմից սահմանված ընդունելության կարգին: Տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր մասնագիտական կրթության կրթական ծրագրերով ուսանելու ընդունելության կարգը մշակվում և հաստատվում է Համալսարանի Գիտական խորհրդի կողմից՝ համապատասխան տիպերի և տեսակների կրթական հաստատությունների մասին տիպային կանոնադրություններին համապատասխան:
3.1.5	Для осуществления социальной поддержки определенных категорий граждан Университет по согласованию с Федеральным агентством по образованию может выделять в пределах государственных заданий места для целевого приема на основе договоров с государственными организациями, посольствами аккредитованных в Республике Армения стран, Пограничным Управлением ФСБ Российской Федерации в Республике Армения, Группой боевого управления Министерства обороны Российской Федерации в Республике Армения и другими.	3.1.5	Քաղաքացիների որոշակի խմբերին սոցիալական աջակցություն իրականացնելու համար Համալսարանը Կրթության դաշնային գործակալության հետ համաձայնեցմամբ կարող է պետական առաջադրանքների սահմաններում նպատակային ընդունելության համար տեղեր հատկացնել պետական կազմակերպությունների, Հայաստանի Հանրապետությունում հավատարմագրված երկրների դեսպանատների, Հայաստանի Հանրապետությունում Ռուսաստանի Դաշնության Անվտանգության դաշնային ծառայության Սահմանապահ Վարչության, Հայաստանի Հանրապետությունում Ռուսաստանի Դաշնության Պաշտպանության նախարարության մարտական կառավարման Խմբի և այլոց հետ պայմանագրերի հիման վրա:
3.1.6	Сроки приема документов от поступающих на первый курс очной формы обучения устанавливаются в соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения.	3.1.6	Ուսման առկա ձևի համար առաջին կուրս ընդունվողներից փաստաթղթերի ընդունման ժամկետները սահմանվում են Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան:
3.1.7	Прием в Университет проводится по заявлениям абитуриентов на конкурсной основе.	3.1.7	Ընդունելությունը Համալսարան անցկացվում է մրցութային հիմունքներով՝ ըստ դիմորդների

Условия конкурса должны гарантировать соблюдение прав лиц на образование и обеспечивать зачисление наиболее способных граждан, подготовленных к освоению образовательных программ соответствующего уровня и (или) ступени, если иное не предусмотрено законодательством Российской Федерации и Республики Армения.	դիմումների: Մրցույթի պայմանները պետք է երաշխավորեն անձանց կրթության իրավունքների պահպանումը և ապահովեն համապատասխան մակարդակի և (կամ) աստիճանի կրթական ծրագրերի յուրացմանը պատրաստ առավել շնորհալի քաղաքացիների հաշվեգրումը, եթե այլ բան նախատեսված չէ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ:
3.1.8 Абитуриенты имеют право проходить вступительные испытания по своему усмотрению на русском или армянском языках, кроме вступительного испытания по русскому языку.	3.1.8 Դիմորդներն իրենց հայեցողությամբ իրավունք ունեն ընդունելության քննությունները հանձնել ռուսաց կամ հայոց լեզուներով, բացառությամբ ռուսաց լեզվի ընդունելության քննության:
3.1.9 На период проведения вступительных испытаний и зачисления в Университете создаются приемная, предметные экзаменационные и апелляционная комиссии, порядок формирования, состав, полномочия и деятельность которых регламентируются положениями и правилами, утверждаемыми Ученым советом или ректором Университета.	3.1.9 Ընդունելության քննությունների անցկացման և Համալսարան հաշվեգրելու ժամանակահատվածում ստեղծվում են ընդունելության առարկայական քննական և բողոքարկման հանձնաժողովներ, որոնց ձևավորման կարգը, կազմը, իրավասությունը և գործունեությունը կանոնակարգվում են Գիտական խորհրդի կամ ռեկտորի կողմից հաստատված դրույթներին և կանոններին համաձայն:
3.1.10 На каждого обучающегося в Университете формируется в установленном порядке личное дело.	3.1.10 Համալսարանում յուրաքանչյուր սովորողի համար սահմանված կարգով ձևավորվում է անձնական գործ:
3.2 Образовательная деятельность Университета	**3.2 Համալսարանի կրթական գործունեությունը**
3.2.1 Лицензирование деятельности Университета, его аттестация и государственная аккредитация осуществляются в порядке, установленном законодательством Российской Федерации и Республики Армения. Образовательная деятельность в Университете осуществляется на русском языке на основе государственных образовательных стандартов Российской Федерации с обязательным учетом национально-регионального компонента, установленного государственными образовательными стандартами Республики Армения.	3.2.1 Համալսարանի գործունեության լիցենզավորումը, նրա ատեստավորումը և պետական հավատարմագրումն իրականացվում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: Համալսարանում կրթական գործունեությունն իրականացվում է ռուսաց լեզվով՝ Ռուսաստանի Դաշնության պետական կրթական չափորոշիչների հիման վրա՝ պարտադիր կերպով հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության պետական կրթական չափորոշիչներով

Университет обеспечивает обязательное преподавание одного иностранного языка (по выбору из списка европейских языков).	սահմանված ազգային տարածաշրջանային բաղադրամասը: Համալսարանն ապահովում է մեկ օտար (ըստ ընտրության՝ եվրոպական լեզուների շարքից) լեզվի պարտադիր դասավանդում:
3.2.2 Образовательные программы разных уровней осваиваются в Университете в различных формах, отличающихся объемом обязательных занятий педагогического работника с обучающимся (очной, очно-заочной (вечерней), заочной, дистанционной формах и в форме экстерната). Для всех форм получения образования, в том числе в случае их сочетания в пределах конкретной образовательной программы, действует единый государственный образовательный стандарт. Перечень направлений подготовки (специальностей), по которым получение образования соответствующего уровня в очно-заочной (вечерней), заочной формах обучения или в форме экстерната не допускается, устанавливается соответствующими уполномоченными органами государственной власти Российской Федерации и Республики Армения.	3.2.2 Համալսարանում տարբեր մակարդակի կրթական ծրագրերը յուրացվում են տարբեր ձևերով, որոնք միմյանցից տարբերվում են սովորողի հետ մանկավարժական աշխատողի պարտադիր պարապմունքների ծավալով (առկա, առկա-հեռակա (երեկոյան), հեռակա, հեռահար և դրսեկության (էքստեռնատի) ձևերով): Կրթություն ստանալու բոլոր ձևերի համար, այդ թվում՝ կոնկրետ կրթական ծրագրի սահմաններում ձևերի զուգակցման դեպքում գործում է միասնական պետական կրթական չափորոշիչը: Պատրաստման ուղղությունների (մասնագիտությունների) ցանկը, որոնցով համապատասխան մակարդակի կրթությունը առկա-հեռակա (երեկոյան), հեռակա ուսման ձևերով կամ դրսեկության (էքստեռնատի) ձևով չի թույլատրվում, սահմանվում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան լիազորված մարմինների կողմից:
3.2.3 Программы подготовки бакалавров, дипломированных специалистов, магистров, аспирантов, соискателей и докторантов, реализуемые в Университете по направлениям подготовки (специальностям) высшего и послевузовского профессионального образования, являются образовательными программами высшего профессионального и послевузовского профессионального образования.	3.2.3 Համալսարանում բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության պատրաստման ուղղություններով (մասնագիտություններով) իրականացվող բակալավրների, դիպլոմավորված մասնագետների, մագիստրոսների, ասպիրանտների, հայցորդների և դոկտորանտների պատրաստման ծրագրերը հանդիսանում են բարձրագույն մասնագիտական և հետբուհական մասնագիտական կրթության ծրագրեր:
3.2.4 Образовательные программы реализуются в Университете по соответствующим уровням и ступеням образования или непрерывно с учетом их взаимосвязи.	3.2.4 Համալսարանում կրթական ծրագրերն իրականացվում են կրթության համապատասխան մակարդակներով և աստիճաններով կամ անընդմեջ՝ հաշվի առնելով նրանց փոխկապակցվածությունը:

3.2.5	Срок освоения образовательной программы высшего и послевузовского профессионального образования по очной форме обучения устанавливается в соответствии с государственными образовательными стандартами Российской Федерации и Республики Армения. Сроки обучения по очно-заочной (вечерней) и заочной формам, а также в случае сочетания различных форм обучения при реализации образовательных программ высшего профессионального образования могут увеличиваться на срок до 1 года по сравнению со сроками обучения по очной форме на основании решения Ученого совета Университета. Решением Ученого совета Университета может сокращаться срок обучения в Университете лиц, имеющих среднее профессиональное образование соответствующего профиля или высшее профессиональное образование различных ступеней, а также лиц, способных освоить в полном объеме основную образовательную программу высшего профессионального образования за более короткий срок. Условия освоения указанными лицами основных образовательных программ высшего профессионального образования в сокращенные сроки определяют соответствующие органы государственной власти Российской Федерации и Республики Армения.	3.2.5	Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության ուսումնական ծրագրերի առկա ձևով յուրացման ժամկետը սահմանվում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական կրթական չափորոշիչներին համապատասխան: Բարձրագույն մասնագիտական կրթության կրթական ծրագրերի առկա-հեռակա (երեկոյան) և հեռակա ձևերով իրականացման, ինչպես նաև ուսուցման տարբեր ձևերի զուգակցման դեպքում Համալսարանի Գիտական խորհրդի որոշման հիման վրա ուսման ժամկետները կարող են երկարաձգվել առկա ձևով ուսման ժամկետների համեմատ՝ մինչև 1 տարի ժամկետով: Համալսարանի Գիտական խորհրդի որոշմամբ համապատասխան ուղղվածության միջին մասնագիտական կրթություն կամ տարբեր աստիճանի բարձրագույն մասնագիտական կրթություն ստացած անձանց, ինչպես նաև այն անձանց, ովքեր կարող են բարձրագույն մասնագիտական կրթության հիմնական կրթական ծրագիրն ամբողջ ծավալով յուրացնել ավելի կարճ ժամկետում, Համալսարանում ուսանելու ժամկետը կարող է կրճատվել: Նշված անձանց կողմից սեղմ ժամկետներում բարձրագույն մասնագիտական կրթության հիմնական կրթական ծրագրերի յուրացման պայմանները սահմանում են Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինները:
3.2.6	Организация учебного процесса в Университете по образовательным программам высшего профессионального образования регламентируется рабочим учебным планом по направлению подготовки (специальности) и расписанием учебных занятий для каждой формы обучения, которые разрабатываются и утверждаются Университетом самостоятельно на основе государственного образовательного стандарта высшего профессионального образования, примерных (рекомендательных) образовательных	3.2.6	Համալսարանում բարձրագույն մասնագիտական կրթության կրթական ծրագրերով ուսումնական գործընթացի կազմակերպումը կանոնակարգվում է համապատասխան ուղղությամբ (մասնագիտությամբ) աշխատանքային ուսումնական պլանով և յուրաքանչյուր ձևի ուսման համար ուսումնական պարապմունքների դասացուցակով, որոնք Համալսարանի կողմից մշակվում և հաստատվում են ինքնուրույն՝ բարձրագույն մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչների, օրինակելի

	программ, учебных планов по направлению подготовки (специальности).		(համձնարարական) կրթական ծրագրերի՝ պատրաստման ուղղությամբ (մասնագիտությամբ) ուսումնական պլանների հիման վրա:
3.2.7	В Университете учебный год для студентов очной и очно-заочной (вечерней) форм обучения начинается 1 сентября и заканчивается согласно рабочему учебному плану по данному направлению подготовки (специальности). Ученый совет Университета вправе переносить сроки начала учебного года, но не более чем на 2 месяца. Сроки начала и окончания учебного года для студентов заочной формы обучения устанавливаются рабочим учебным планом.	3.2.7	Համալսարանում ուսման առկա և առկա-հեռակա (երեկոյան) ձևերի ուսանողների համար ուսումնական տարին սկսվում է սեպտեմբերի 1-ին և վերջանում տվյալ պատրաստման ուղղության (մասնագիտության) աշխատանքային ուսումնական պլանին համաձայն: Համալսարանի Գիտական խորհուրդն իրավունք ունի ուսումնական տարվա սկսման ժամկետները տեղափոխել, բայց ոչ ավելի, քան 2 ամսով: Ուսման հեռակա ձևի ուսանողների համար ուսումնական տարվա սկիզբը և ավարտը սահմանվում են աշխատանքային ուսումնական պլանով:
3.2.8	Учебные занятия в Университете проводятся в виде лекций, консультаций, семинаров, практических занятий, лабораторных работ, контрольных работ, коллоквиумов, самостоятельных работ, научно-исследовательской работы, учебной, производственной и преддипломной практики, курсового проектирования (курсовой работы), а также путем выполнения квалификационной работы (дипломных проектов или работы, магистерской работы и диссертаций). Университет может устанавливать другие виды учебных занятий. Для всех видов аудиторных учебных занятий академический час устанавливается в пределах 45-50 минут.	3.2.8	Համալսարանում ուսումնական պարապմունքներն անցկացվում են դասախոսությունների, խորհրդատվությունների, սեմինարների, գործնական պարապմունքների, լաբորատոր աշխատանքների, ստուգողական աշխատանքների, ուսումնազրույցների, ինքնուրույն աշխատանքների, գիտահետազոտական աշխատանքի, ուսումնական, արտադրական և նախադիպլոմային պրակտիկայի, կուրսային նախագծման (կուրսային աշխատանքի) ձևերով, ինչպես նաև որակավորման աշխատանքի (դիպլոմային նախագծերի կամ աշխատանքների, մագիստրոսական աշխատանքի և ատենախոսությունների) կատարմամբ: Համալսարանը կարող է սահմանել ուսումնական պարապմունքների այլ տեսակներ: Բոլոր տեսակի լսարանային ուսումնական պարապմունքների համար ակադեմիական ժամը սահմանվում է 45-50 րոպեների սահմաններում:
3.2.9	Университет путем целенаправленной организации учебного процесса, выбора форм, методов и средств обучения, использования дистанционного обучения создает условия для освоения	3.2.9	Համալսարանն ուսումնական գործընթացի նպատակաուղղ կազմակերպման, ուսման ձևերի, մեթոդների և միջոցների ընտրության, հեռահար ուսուցման օգտագործման

образовательных программ определенного уровня и направленности.	ճանապարհով պայմաններ է ստեղծում որոշակի մակարդակի և ուղղվածության կրթական ծրագրերի յուրացման համար:
3.2.10 Университет оценивает качество освоения образовательных программ путем осуществления текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации обучающихся и итоговой аттестации выпускников.	3.2.10 Համալսարանը կրթական ծրագրերի յուրացման որակը գնահատում է ուսման առաջադիմության ընթացիկ հսկողության, սովորողների միջանկյալ ատեստավորման և շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորման իրականացմամբ:
3.2.11 Система оценок при проведении промежуточной аттестации обучающихся, формы и порядок ее проведения определяется настоящим Уставом. Промежуточная аттестация обучающихся в Университете проводится в форме экзаменов и зачетов. Для дисциплин и видов учебной работы, по которым формой промежуточной аттестации обучающихся является экзамен, устанавливаются оценки «отлично», «хорошо», «удовлетворительно» и «неудовлетворительно»; если формой промежуточной аттестации обучающихся является зачет, устанавливаются оценки: «зачтено» и «незачтено». Положение о проведении текущего контроля успеваемости и промежуточной аттестации обучающихся утверждается Ученым советом Университета.	3.2.11 Սովորողների միջանկյալ ատեստավորումն իրականացնելիս գնահատականների համակարգը, դրա անցկացման ձևերը և կարգը սահմանվում են սույն Կանոնադրությամբ: Սովորողների միջանկյալ ատեստավորումը Համալսարանում անցկացվում է քննությունների և ստուգարքների ձևով: Այն առարկաների և ուսումնական աշխատանքների տեսակների համար, որոնց միջանկյալ ատեստավորման ձևը սովորողների համար քննությունն է, սահմանվում են «գերազանց», «լավ», «բավարար» և «անբավարար» գնահատականները, եթե սովորողների միջանկյալ ատեստավորման ձևը ստուգարքն է, սահմանվում են «ստուգված» և «չստուգված» գնահատականները: Սովորողների առաջադիմության ընթացիկ հսկողություն և միջանկյալ ատեստավորում անցկացնելու մասին դրույթը հաստատվում է Համալսարանի Գիտական խորհրդի կողմից:
3.2.12 Итоговая аттестация выпускника Университета является обязательной и осуществляется Государственной аттестационной комиссией после освоения образовательной программы в полном объеме. Итоговая аттестация осуществляется Государственной комиссией в соответствии с порядком, установленным соответствующими органами государственной власти Российской Федерации и Республики Армения и положением, утвержденным Ученым советом.	3.2.12 Համալսարանի շրջանավարտի ամփոփիչ ատեստավորումը պարտադիր է և իրականացվում է Պետական ատեստավորման հանձնաժողովի կողմից կրթական ծրագրի ամբողջ ծավալի յուրացումից հետո: Ամփոփիչ ատեստավորումը իրականացվում է Պետական հանձնաժողովի կողմից, Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինների կողմից սահմանված կարգով և Գիտական խորհրդի կողմից հաստատված դրույթին համապատասխան:
3.2.13 Выпускнику, успешно прошедшему все установленные виды итоговых	3.2.13 Ամփոփիչ Պետական ատեստավորման մեջ մտնող բոլոր

аттестационных испытаний, входящих в итоговую Государственную аттестацию, Университет присваивает соответствующую квалификацию (степень) и выдает два диплома о высшем профессиональном образовании: государственного образца Российской Федерации и государственного образца Республики Армения	սահմանված տեսակների ամփոփիչ ատեստավորման քննությունները հաջողությամբ հանձնած շրջանավարտին Համալսարանը շնորհում է համապատասխան որակավորում (աստիճան) և հանձնում բարձրագույն մասնագիտական կրթության մասին երկու դիպլոմներ՝ Ռուսաստանի Դաշնության պետական նմուշի և Հայաստանի Հանրապետության պետական նմուշի:
3.2.14 Выпускнику Университета и обучающемуся, выбывшему до окончания Университета, выдается академическая справка и соответствующий документ об образовании, на основании которого он был зачислен в Университет, заверенная копия которого остается в личном деле. Все прочие документы (выписки из приказов о зачислении, об окончании или выбытии, зачетная книжка, студенческий билет) остаются для хранения в личном деле.	3.2.14 Համալսարանի շրջանավարտին և Համալսարանն ավարտելուց առաջ հեռացած սովորողին տրվում է ակադեմիական տեղեկանք և կրթության մասին համապատասխան փաստաթուղթ, ինչի հիման վրա նա ընդունվել է Համալսարան, և որի վավերացված պատճենը մնում է անձնական գործի մեջ: Բոլոր այլ փաստաթղթերը (ընդունման, ավարտման կամ հեռացման մասին հրամանների քաղվածքները, ստուգման գրքույկը, ուսանողական տոմսը) մնում են անձնական գործի մեջ պահելու համար:
3.3 Научная деятельность Университета	**3.3 Համալսարանի գիտական գործունեությունը**
3.3.1 Основными задачами Университета в научной, научно-исследовательской и научно-технической областях (далее - научная) являются: - развитие наук посредством научных исследований и творческой деятельности научно-педагогических работников и обучающихся; - получение новых знаний, становление и развитие научных школ и ведущих научных коллективов по важнейшим направлениям науки и техники; - создание опережающего научного задела по основным направлениям научной деятельности Университета; - обеспечение единства учебного и научного процессов и подготовка квалифицированных специалистов и научно-педагогических кадров высшей квалификации на основе новейших достижений научно-технического прогресса; - сохранение, укрепление и приумножение базисного, определяющего	3.3.1 Գիտական, գիտահետազոտական և գիտատեխնիկական (այսուհետ՝ գիտական) բնագավառներում Համալսարանի հիմնական խնդիրներն են՝ - գիտությունների զարգացումը՝ գիտամանկավարժական աշխատողների և սովորողների գիտական հետազոտությունների և ստեղծագործական գործունեության միջոցով, - նոր գիտելիքների ձեռք բերումը, գիտության և տեխնիկայի կարևորագույն ուղղություններով գիտական դպրոցների և առաջատար գիտական կոլեկտիվների կայացումը և զարգացումը, - Համալսարանի գիտական գործունեության հիմնական ուղղություններով առաջանցիկ գիտական ներուժի ստեղծումը, - գիտատեխնիկական առաջընթացի նորագույն նվաճումների հիման վրա ուսումնական և գիտական գործընթացների միասնության ապահովումը և որակյալ մասնագետների

	характера науки; - создание условий для защиты интеллектуальной собственности Университета и прав авторов как основы укрепления и развития вузовской науки.		ու բարձրագույն որակավորում ունեցող գիտամանկավարժական կադրերի պատրաստումը, - գիտության հենակետային, որոշիչ բնույթի պահպանումը, ամրապնդումը և բազմապատկումը, - Համալսարանի մտավոր սեփականության և հեղինակների իրավունքների պաշտպանության համար պայմանների ստեղծումը՝ որպես բուհական գիտության ամրապնդման և զարգացման հիմք:
3.3.2	Научная и инновационная деятельность, осуществляемая Университетом, финансируются за счет средств федерального бюджета Российской Федерации и государственного бюджета Республики Армения и внебюджетных средств Университета. Научная деятельность в Университете может также осуществляться за счет грантов или средств других заказчиков. Грантами Университет распоряжается в соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения в порядке, обусловленном органом, юридическим или физическим лицом, предоставляющим гранты.	3.3.2	Համալսարանի կողմից իրականացվող գիտական և նորարարական գործունեությունը ֆինանսավորվում են Ռուսաստանի Դաշնության դաշնային բյուջեի և Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցների և Համալսարանի արտաբյուջետային միջոցների հաշվին: Համալսարանում գիտական գործունեությունը կարող է իրականացվել նաև դրամաշնորհների կամ այլ պատվիրատուների միջոցների հաշվին: Համալսարանը դրամաշնորհները տնօրինում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան՝ դրամաշնորհներ տրամադրող մարմնի, իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց կողմից պայմանավորված կարգով:
3.3.3	Научные работы в Университете выполняются: - профессорско-преподавательским составом и научными работниками, специалистами научных подразделений Университета, в соответствии с индивидуальными планами; - студентами в ходе выполнения курсовых, дипломных работ, предусмотренных учебными планами, в студенческих научных обществах, кружках, на кафедрах и в научно-исследовательских подразделениях; - аспирантами, соискателями, докторантами и стажерами-исследователями Университета в соответствии с индивидуальными планами их подготовки. К выполнению научных работ	3.3.3	Համալսարանում գիտական աշխատանքներն իրականացվում են՝ - պրոֆեսորադասախոսական կազմի և գիտական աշխատողների, Համալսարանի գիտական ստորաբաժանումների մասնագետների կողմից՝ անհատական ծրագրերին համապատասխան, - ուսանողների կողմից ուսումնական պլաններով նախատեսված կուրսային, դիպլոմային աշխատանքներ իրականացնելու ընթացքում, ուսանողական գիտական ընկերություններում, խմբակներում, ամբիոններում և գիտահետազոտական ստորաբաժանումներում, - Համալսարանի ասպիրանտների, հայցորդների, դոկտորանտների և փորձնակ-հետազոտողների կողմից՝ իրենց պատրաստման անհատական

могут быть привлечены работники предприятий, учреждений и организаций всех форм собственности в свободное от основной работы время в соответствии с действующим законодательством Российской Федерации и Республики Армения.	ծրագրերին համապատասխան: Գիտական աշխատանքների իրականացմանը կարող են ներգրավվել ձեռնարկությունների, հիմնարկների և սեփականության բոլոր ձևերի կազմակերպությունների աշխատողները հիմնական աշխատանքից ազատ ժամանակ՝ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության գործող օրենսդրությանը համապատասխան:
3.3.4 Организация управления и реализация научно-исследовательской деятельности в Университете осуществляется через соответствующие структурные подразделения науки и инноваций, научно-исследовательские институты и центры, проблемные научные группы, лаборатории и кафедры.	3.3.4 Համալսարանում կառավարման կազմակերպումը և գիտահետազոտական գործունեության իրագործումն իրականացվում է գիտության և նորամուծությունների համապատասխան կառուցվածքային ստորաբաժանումների, գիտահետազոտական ինստիտուտների և կենտրոնների, պրոբլեմային գիտական խմբերի, լաբորատորիաների և ամբիոնների միջոցով:
3.3.5 Инициативные и поисковые исследования планируются Университетом самостоятельно в соответствии с тематическими планами, утвержденными Ученым советом Университета.	3.3.5 Նախաձեռնող և որոնողական հետազոտությունները ծրագրվում են Համալսարանի կողմից ինքնուրույն՝ Գիտական խորհրդի կողմից հաստատված թեմատիկ ծրագրերին համապատասխան:
3.3.6 В случае ликвидации Университета соответствующие органы государственной власти Российской Федерации и Республики Армения принимают меры для обеспечения сохранности банков и баз данных научной и (или) научно-технической информации, а также документированной информации с ограниченным доступом.	3.3.6 Համալսարանի լուծարման դեպքում Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինները միջոցներ են ձեռնարկում գիտական և (կամ) գիտատեխնիկական տեղեկատվության բանկերի և տվյալների բազաների, ինչպես նաև սահմանափակ մուտքով տեղեկատվության պահպանության ապահովման համար:
3.4 Подготовка, переподготовка, повышение квалификации научно-педагогических, научных кадров и специалистов	**3.4 Գիտամանկավարժական, գիտական կադրերի և մասնագետների պատրաստում, վերապատրաստում, որակավորման բարձրացում**
3.4.1 Подготовка научно-педагогических и научных кадров осуществляется в аспирантуре и докторантуре Университета в соответствии с действующим законодательством Российской Федерации и Республики Армения, а также путем стажировки, прикрепления соискателей	3.4.1 Գիտամանկավարժական և գիտական կադրերի պատրաստումն իրականացվում է Համալսարանի ասպիրանտուրայում և դոկտորանտուրայում, Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության գործող

ученых степеней к указанным учреждениям или организациям. Порядок подготовки научно-педагогических и научных кадров в системе послевузовского профессионального образования утверждается соответствующими органами государственной власти Российской Федерации и Республики Армения.	օրենսդրությանը համապատասխան, ինչպես նաև ստաժավորման, գիտական աստիճանի հայցորդներին նշված հիմարկններին կամ կազմակերպություններին կցելու ճանապարհով: Հետբուհական մասնագիտական կրթության համակարգում գիտամանկավարժական և գիտական կադրերի պատրաստման կարգը հաստատվում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինների կողմից:
3.4.2 Число лиц, принимаемых в аспирантуру и докторантуру Университета для обучения за счет бюджетных средств, и порядок их приема устанавливаются ежегодно соответствующими органами государственной власти Российской Федерации и Республики Армения. Университет вправе осуществлять прием сверх установленных государственных заданий по приему в аспирантуру и докторантуру для подготовки кандидатов наук и докторов наук на основании договоров, заключаемых с юридическими и (или) физическими лицами при условии оплаты ими стоимости обучения.	3.4.2 Բյուջեի միջոցների հաշվին ուսանելու համար Համալսարանի ասպիրանտուրա և դոկտորանտուրա ընդունվող անձանց թիվը և նրանց ընդունելության կարգը յուրաքանչյուր տարի սահմանվում են Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինների կողմից: Համալսարանն իրավունք ունի ընդունելություն իրականացնել գիտությունների թեկնածուներ և գիտությունների դոկտորներ պատրաստելու համար ասպիրանտուրա և դոկտորանտուրա ընդունելության սահմանված պետական առաջադրանքներից ավել իրավաբանական և (կամ) ֆիզիկական անձանց հետ պայմանագրերի հիման վրա՝ նրանց կողմից ուսման արժեքը վճարելու պայմանով:
3.4.3 При Университете могут создаваться диссертационные советы по защите диссертаций и присуждению ученых степеней в порядке, установленном законодательствами Российской Федерации и Республики Армения.	3.4.3 Համալսարանում կարող են ստեղծվել թեկնածուական և դոկտորական ատենախոսությունների պաշտպանության և գիտական աստիճանների շնորհման ատենախոսական խորհուրդներ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:
3.4.4 Повышение квалификации научно-педагогических работников Университета проводится не реже одного раза в 5 лет в Университете, образовательных учреждениях системы повышения квалификации и профессиональной	3.4.4 Համալսարանի գիտամանկավարժական աշխատողների որակավորման բարձրացումը անցկացվում է ոչ ուշ, քան 5 տարին մեկ անգամ Համալսարանում, որակավորման բարձրացման և կադրերի

переподготовки кадров, в высших учебных заведениях, в ведущих российских, армянских и иностранных научных и производственных организациях путем обучения, прохождения стажировок, подготовки и защиты диссертаций, участия в работе семинаров, конференций, а также с использованием других видов и форм повышения квалификации.	մասնագիտական վերապատրաստման համակարգի կրթական հիմնարկներում, բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում, առաջատար ռուսական, հայկական և օտարերկրյա գիտական ու արտադրական կազմակերպություններում ուսուցման, ստաժավորում անցնելու, ատենախոսության պատրաստման և պաշտպանության, սեմինարների, կոնֆերանսների աշխատանքում մասնակցության ճանապարհով, ինչպես նաև որակավորման բարձրացման այլ տեսակների և ձևերի օգտագործմամբ:
3.4.5 Профессиональная переподготовка специалистов является самостоятельным видом дополнительного профессионального образования, проводится с учетом профиля полученного образования специалистов и осуществляется Университетом через структурные подразделения в соответствии с действующим законодательством Российской Федерации и Республики Армения, по дополнительным профессиональным образовательным программам двух типов, один из которых обеспечивает совершенствование знаний специалистов для выполнения нового вида профессиональной деятельности, другой - для получения дополнительной квалификации.	3.4.5 Մասնագետների մասնագիտական վերապատրաստումը լրացուցիչ մասնագիտական կրթության ինքնուրույն տեսակ է, անցկացվում է մասնագետների ստացած կրթության ուղղվածության հաշվառմամբ և իրականացվում է Համալսարանի կողմից՝ կառուցվածքային ստորաբաժանումների միջոցով, Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության գործող օրենսդրությանը համապատասխան, երկու տեսակի լրացուցիչ մասնագիտական կրթական ծրագրերով, որոնցից մեկն ապահովում է մասնագետների գիտելիքների կատարելագործում նոր տեսակի մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու, մյուսը՝ լրացուցիչ որակավորում ստանալու համար:
3.4.6 Профессиональная переподготовка для выполнения нового вида профессиональной деятельности осуществляется на основании установленных квалификационных требований к конкретным профессиям и должностям. Профессиональная переподготовка для получения дополнительной квалификации проводится по дополнительным образовательным программам, формируемым в соответствии с государственными требованиями к специалистам для присвоения дополнительной квалификации, установленными соответствующими органами государственной власти Российской Федерации и Республики Армения.	3.4.6 Նոր տեսակի մասնագիտական գործունեության համար մասնագիտական վերապատրաստումն իրականացվում է կոնկրետ մասնագիտությունների և պաշտոնների վերաբերյալ սահմանված որակավորման պահանջների հիման վրա: Լրացուցիչ որակավորում ստանալու համար մասնագիտական վերապատրաստումն անցկացվում է լրացուցիչ կրթական ծրագրերով, որոնք ձևավորվում են մասնագետներին լրացուցիչ որակավորում շնորհելու համար ներկայացված պետական պահանջներին համապատասխան՝ սահմանված Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինների կողմից:

3.4.7 Профессиональная переподготовка специалистов осуществляется на основе договоров, заключенных Университетом с органами исполнительной власти, органами службы занятости населения и другими юридическими и физическими лицами. Право реализации дополнительной профессиональной образовательной программы возникает у Университета после проведения лицензирования соответствующими органами государственной власти Российской Федерации и Республики Армения, если иное не предусмотрено государственным образовательным стандартом высшего или среднего профессионального образования по направлениям или специальностям и государственным образовательным стандартам послевузовского профессионального образования по соответствующей отрасли наук.	3.4.7 Մասնագետների մասնագիտական վերապատրաստումն իրականացվում է Համալսարանի կողմից գործադիր իշխանության մարմինների, բնակչության զբաղվածության ծառայության մարմինների և այլ իրավաբանական ու ֆիզիկական անձանց հետ կնքած պայմանագրերի հիման վրա: Լրացուցիչ մասնագիտական կրթական ծրագրի իրագործման իրավունքը Համալսարանը ձեռք է բերում Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինների կողմից լիցենզավորում անցկացնելուց հետո, եթե այլ բան նախատեսված չէ բարձրագույն կամ միջին մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչներով՝ ըստ ուղղությունների կամ մասնագիտությունների և հետբուհական մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչներով՝ ըստ գիտության համապատասխան ճյուղի:
3.5 Международная и внешнеэкономическая деятельность Университета	**3.5 Համալսարանի միջազգային և արտաքին տնտեսական գործունեությունը**
3.5.1 Университет имеет право осуществлять международное сотрудничество в области высшего, послевузовского и дополнительного профессионального образования, научной и (или) научно-технической, преподавательской и иной деятельности в соответствии с законодательством и международными договорами Российской Федерации и Республики Армения.	3.5.1 Համալսարանն իրավունք ունի իրականացնել միջազգային համագործակցություն բարձրագույն, հետբուհական և լրացուցիչ մասնագիտական կրթության, գիտական և (կամ) գիտատեխնիկական, մանկավարժական և այլ գործունեության բնագավառում՝ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և միջազգային պայմանագրերին համապատասխան:
3.5.2 Профессиональная подготовка, переподготовка и повышение квалификации граждан иностранных государств в Университете, преподавательская и научно-исследовательская работа работников Университета за рубежом в пределах установленных квот осуществляются в соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения на основе межгосударственных соглашений, соглашений между соответствующими органами	3.5.2 Համալսարանում օտարերկրյա քաղաքացիների մասնագիտական պատրաստումը, վերապատրաստումը և որակավորման բարձրացումը, Համալսարանի աշխատողների մանկավարժական և գիտահետազոտական աշխատանքը արտերկրում սահմանված մասնաքաժինների (քվոտաների) սահմաններում իրականացվում են Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան՝

государственной власти Российской Федерации и Республики Армения и соответствующими органами государственной власти иностранных государств, а также по прямым договорам, заключенным Университетом с иностранными юридическими лицами, в том числе учебными заведениями, или с иностранными гражданами.	միջպետական համաձայնագրերի, Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինների և օտարերկրյա պետությունների պետական իշխանության համապատասխան մարմինների միջև համաձայնագրերի, ինչպես նաև օտարերկրյա իրավաբանական անձանց, այդ թվում՝ կրթական հաստատությունների կամ օտարերկրյա քաղաքացիների հետ Համալսարանի անմիջական կնքած պայմանագրերի հիման վրա:
3.5.3 Университет вправе заниматься внешнеэкономической деятельностью в соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения и своим Уставом.	3.5.3 Համալսարանն իրավունք ունի զբաղվել արտաքին տնտեսական գործունեությամբ՝ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և իր Կանոնադրությանը համապատասխան:
4. СТРУКТУРА УНИВЕРСИТЕТА	**4. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ**
4.1 Университет самостоятельно формирует свою структуру, за исключением создания, реорганизации, переименования и ликвидации филиалов. Структура Университета определяется решением Ученого совета. Структура и штатное расписание Университета утверждаются приказом ректора.	4.1 Համալսարանն ինքնուրույն է ձևավորում իր կառուցվածքը՝ բացառությամբ մասնաճյուղերի ստեղծման, վերակազմակերպման, անվանափոխման և լուծարման: Համալսարանի կառուցվածքը սահմանվում է Գիտական խորհրդի որոշմամբ: Համալսարանի կառուցվածքը և հաստիքացուցակը հաստատվում են ռեկտորի հրամանով:
4.2 В состав Университета входят факультеты по направлениям подготовки специалистов, кафедры по отраслям знаний, аспирантура, докторантура, центр довузовского образования с подготовительными отделениями (факультетами и курсами), библиотека, издательство, подразделения по обеспечению образовательной и научной деятельности.	4.2 Համալսարանի կազմի մեջ ներառվում են ըստ մասնագետների պատրաստման ուղղությունների՝ ֆակուլտետներ, ըստ գիտելիքների բնագավառների (ճյուղերի)՝ ամբիոններ, ասպիրանտուրա, դոկտորանտուրա, նախաբուհական կրթության կենտրոն՝ նախապատրաստական բաժիններով (ֆակուլտետներով և կուրսերով), գրադարան, հրատարակչություն, կրթական և գիտական գործունեությունն ապահովող ստորաբաժանումներ:
4.3 **Факультет** является учебно-научным структурным подразделением, объединяющим группу родственных по	4.3 **Ֆակուլտետը** հանդիսանում է կրթագիտական կառուցվածքային ստորաբաժանում, որը միավորում է

направлениям подготовки специалистов или составу обслуживаемых дисциплин кафедр, научных и учебных подразделений.	ամբիոններ՝ ըստ մասնագետների պատրաստման հարակից ուղղությունների կամ սպասարկվող առարկաների կազմի, ինչպես նաև գիտական և կրթական ստորաբաժանումներ:
Факультет:	Ֆակուլտետը՝
- организует учебную, учебно-методическую, научную и воспитательную работы;	-կազմակերպում է ուսումնական, ուսումնամեթոդական, գիտական և դաստիարակչական աշխատանքներ,
- организует повышение квалификации и переподготовки специалистов;	-կազմակերպում է մասնագետների որակավորման և վերապատրաստման բարձրացում,
- организует выполнение образовательно-профессиональных программ по соответствующим направлениям и специальностям;	-կազմակերպում է համապատասխան ուղղություններով և մասնագիտություններով կրթական-մասնագիտական ծրագրերի կատարում,
- проводит учет контингента студентов факультета и их учебной успеваемости;	-անցկացնում է ֆակուլտետի ուսանողների համակազմի և իրենց ուսումնական առաջադիմության հաշվառում,
- организует работу по воспитанию студентов и пропаганде общечеловеческих ценностей;	-կազմակերպում է ուսանողների դաստիարակությանն և համամարդկային արժեքների քարոզչությանն ուղղված աշխատանքներ,
- планирует учебную, учебно-методическую, научную, организационно-методическую работы и организует отчетности по ним;	-ծրագրում է ուսումնական, ուսումնամեթոդական, գիտական, կազմակերպչամեթոդական աշխատանքներ և կազմակերպում դրանց վերաբերյալ հաշվետվություններ,
- принимает меры к повышению профессионального и морально-этического уровня работников факультета;	-միջոցներ է ձեռնարկում ֆակուլտետի աշխատողների մասնագիտական և բարոյաէթիկական մակարդակի բարձրացման ուղղությամբ,
- контролирует состояние учебных, производственных и служебных помещений, закрепленных за факультетом;	-վերահսկում է ֆակուլտետին ամրագրված ուսումնական, արտադրական և ծառայողական տարածքների վիճակը,
- организует профориентационную работу обучающихся и поддерживает связи с выпускниками факультета;	-կազմակերպում է սովորողների մասնագիտական կողմնորոշման աշխատանքը և կապեր է պաշտպանում ֆակուլտետի շրջանավարտների հետ,
- координирует научную работу факультета в соответствии с планами работ научных подразделений Университета;	-համակարգում է ֆակուլտետի գիտական աշխատանքը՝ Համալսարանի գիտական ստորաբաժանումների աշխատանքային ծրագրերին համապատասխան,
- организует сотрудничество с другими вузами по научной и учебной деятельности, проводимой на факультете;	-կազմակերպում է համագործակցություն այլ բուհերի հետ ֆակուլտետում իրականացվող գիտական և ուսումնական գործունեության ուղղությամբ,
- осуществляет распространение научных знаний и культурно-просветительской работы среди населения;	-իրականացնում է գիտական իմացության տարածման և մշակութային-լուսավորչական աշխատանքներ բնակչության շրջանում,
- в установленном порядке обеспечивает делопроизводство и документоведение по	-սահմանված կարգով ապահովում է ֆակուլտետի գործունեությանը

функционированию факультета; - проводит мероприятия и принимает меры по обеспечению безопасности жизни и здоровья студентов и работников при проведении учебных занятий в закрепленных за факультетом помещениях. Факультет возглавляет декан, избираемый в порядке, определяемом Уставом Университета, Ученым советом, положением о факультете, путем тайного голосования из числа наиболее квалифицированных и авторитетных работников Университета, имеющих ученую степень или звание, и утверждаемый в должности приказом ректора. Деятельность декана факультета считается научно-педагогической работой. Основные задачи, компетенция, права, формы управления и ответственность факультета, его взаимоотношения с другими подразделениями Университета определяются положением о факультете, утверждаемым Ученым советом.	վերաբերող գործավարությունը և փաստաթղթավարությունը, -միջոցառումներ է անցկացնում և միջոցներ ձեռնարկում՝ ուղղված ուսանողների և աշխատակիցների կյանքի և առողջության անվտանգության ապահովմանը՝ ֆակուլտետին ամրագրված տարածքներում ուսումնական պարապմունքներ անցկացնելու ժամանակ: Ֆակուլտետը գլխավորում է դեկանը, որն ընտրվում է Համալսարանի Կանոնադրությամբ, Գիտական խորհրդի, ֆակուլտետի մասին դրույթով սահմանված կարգով, փակ քվեարկությամբ, Համալսարանի գիտական աստիճան կամ կոչում ունեցող առավել հեղինակավոր և որակյալ աշխատողների կազմից և պաշտոնում հաստատվում է ռեկտորի հրամանով: Ֆակուլտետի դեկանի գործունեությունը համարվում է գիտամանկավարժական աշխատանք: Հիմնական խնդիրները, լիազորությունը, իրավունքները, կառավարման ձևերը և ֆակուլտետի պատասխանատվությունը, իր փոխհարաբերությունները Համալսարանի այլ ստորաբաժանումների հետ սահմանվում են Գիտական խորհրդի կողմից հաստատված ֆակուլտետի մասին դրույթով:
4.4 **Кафедра** является основным учебно-научным структурным подразделением Университета, осуществляющим учебную, учебно-методическую, научно-методическую работу по одной или нескольким родственным дисциплинам, научные исследования, а также подготовку научно-педагогических кадров и повышение их квалификации. Кафедра может входить в состав факультета по родственным направлениям подготовки специалистов. Кафедра: - проводит все виды учебных занятий и учебной работы по всем формам получения образования; - разрабатывает учебные планы по направлениям (специальностям), графики учебного процесса, рабочие программы по дисциплинам,	4.4 **Ամբիոնը** հանդիսանում է Համալսարանի հիմնական ուսումնագիտական կառուցվածքային ստորաբաժանում, որն իրականացնում է ուսումնական, ուսումնամեթոդական, գիտամեթոդական աշխատանք մեկ կամ մի քանի հարակից առարկաներով, գիտական հետազոտումներ, ինչպես նաև գիտամանկավարժական կադրերի պատրաստում և նրանց որակավորման բարձրացում: Ամբիոնը կարող է ընդգրկվել ֆակուլտետի կազմի մեջ մասնագետների պատրաստման հարակից ուղղություններով: Ամբիոնը՝ - անցկացնում է ուսումնական պարապմունքների և ուսումնական աշխատանքների բոլոր տեսակները՝ կրթություն ստանալու բոլոր ձևերով, - մշակում է ուսումնական պլաններ՝ ըստ ուղղությունների (մասնագիտությունների), ուսումնական

	закрепленным за кафедрой, всех видов практик, программы итоговой аттестации выпускников Университета; - осуществляет комплексное методическое обеспечение всех учебных дисциплин, закрепленных за кафедрой, всех видов практик, дипломных работ и итоговой аттестации; - обеспечивает высокий профессиональный уровень проведения лекционных, практических, семинарских и лабораторных занятий, рационально организовывает самостоятельную работу студентов; - организует и осуществляет итоговую государственную аттестацию выпускников по закрепленным за кафедрой направлениям (специальностям) по всем формам получения образования; - осуществляет подготовку и повышение квалификации научно-педагогических кадров, привлекает к педагогической деятельности ведущих ученых и специалистов научных учреждений и предприятий; - принимает непосредственное участие в воспитании студентов и пропаганде общечеловеческих ценностей; - организует научную деятельность по профилю кафедры, фундаментальные, поисковые, методические, педагогические и прикладные научные исследования, являющиеся неотъемлемой составной частью обучения и подготовки специалистов; - участвует в научной деятельности Университета по теоретическим, научно-техническим, социально-экономическим, научно-методическим направлениям и педагогическим проблемам высшего профессионального образования; - обсуждает, дает заключения и рекомендации по законченным	գործընթացի ժամանակացույցեր, ամբիոնին ամրագրված առարկաների աշխատանքային ծրագրեր, բոլոր տեսակի պրակտիկաների ծրագրեր, Համալսարանի շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորման ծրագրեր, - իրականացնում է ամբիոնին ամրագրված բոլոր կրթական առարկաների, բոլոր տեսակի պրակտիկաների, դիպլոմային նախագծման և ամփոփիչ ատեստավորման համալիր մեթոդական ապահովում, - ապահովում է դասախոսական, գործնական, սեմինարական և լաբորատոր պարապմունքների բարձր մասնագիտական մակարդակը, արդյունավետորեն կազմակերպում ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքը, - կազմակերպում և իրականացնում է շրջանավարտների ամփոփիչ պետական ատեստավորումը՝ ամբիոնին ամրագրված ուղղություններով (մասնագիտություններով)՝ կրթություն ստանալու բոլոր ձևերով, - իրականացնում է գիտամանկավարժական կադրերի պատրաստում և որակավորման բարձրացում, մանկավարժական գործունեության մեջ է ներգրավում գիտական հիմնարկների և ձեռնարկությունների առաջատար գիտնականներին և մասնագետներին, - անմիջականորեն մասնակցում է ուսանողների դաստիարակության և համամարդկային արժեքների քարոզչության գործում, - կազմակերպում է ամբիոնի ուղղվածությանը համապատասխանող գիտական գործունեություն՝ ուսուցման և մասնագետների պատրաստման անկապտելի մասը կազմող հիմնարար, որոնողական, մեթոդական, մանկավարժական և կիրառական գիտական հետազոտություններ, - մասնակցում է Համալսարանի գիտական գործունեությանը՝ բարձրագույն մասնագիտական կրթության տեսական, գիտա-տեխնիկական, սոցիալ-տնտեսական, գիտա-մանկավարժական ուղղություններով և մանկավարժական խնդիրներով, - քննարկում, եզրակացություններ և հանձնարարություններ է տալիս ավարտված գիտական մշակումներով՝

научным разработкам о публикации, внедрении и использовании на практике и в учебном процессе; - осуществляет сотрудничество с кафедрами иных вузов по научной и учебной деятельности, осуществляемой на кафедре; - участвует в профориентационной работе обучающихся, в организации набора и приема абитуриентов по специальности; - в установленном порядке обеспечивает делопроизводство и документоведение по функционированию кафедры; - проводит мероприятия и принимает меры по обеспечению безопасности жизни и здоровья студентов и работников при проведении учебных занятий в закрепленных за кафедрой помещениях и при выполнении других своих обязанностей. Кафедра создается и реорганизуется приказом ректора Университета, на основании решения Ученого совета Университета. Кафедру возглавляет заведующий, избираемый в порядке, определяемом Уставом Университета, Ученым советом Университета по представлению Совета структурного подразделения путем тайного голосования из числа наиболее квалифицированных и авторитетных специалистов соответствующего профиля, имеющих, как правило, ученую степень или звание, и утверждаемый в должности приказом ректора. Деятельность заведующего кафедрой считается научно-педагогической работой. Основные задачи, компетенция, права, формы управления и ответственность кафедры, ее взаимоотношения с другими подразделениями Университета определяются положением о кафедре, утверждаемым Ученым советом.	հրատարակման, պրակտիկայում ներդրման և կրթական գործընթացում օգտագործման վերաբերյալ, - համագործակցում է այլ բուհերի ամբիոնների հետ՝ ամբիոնում իրականացվող գիտական և կրթական գործունեության ուղղվածությամբ, - մասնակցում է սովորողների մասնագիտական կողմնորոշման, դիմորդների հավաքագրման և ընդունելության աշխատանքներին՝ ըստ մասնագիտությունների, - սահմանված կարգով ապահովում է ամբիոնի գործունեությանը վերաբերող գործավարությունը և փաստաթղթավարությունը, - միջոցառումներ է անցկացնում և միջոցներ ձեռնարկում ուսանողների և աշխատողների կյանքի և առողջության անվտանգության ապահովմանը՝ ամբիոնին ամրագրված տարածքներում ուսումնական պարապմունքներ անցկացնելու և այլ պարտականություններ կատարելու ժամանակ: Ամբիոնը ստեղծվում և վերակազմակերպվում է ռեկտորի հրամանով՝ Համալսարանի Գիտական խորհրդի որոշման հիման վրա: Ամբիոնը ղեկավարում է վարիչը, որն ընտրվում է Համալսարանի Կանոնադրությամբ, Գիտական խորհրդի սահմանած կարգով, կառուցվածքային ստորաբաժանման խորհրդի ներկայացմամբ, փակ քվեարկությամբ, համապատասխան ուղղվածության առավել որակյալ և հեղինակավոր, որպես կանոն գիտական աստիճան կամ կոչում ունեցող մասնագետների կազմից, և պաշտոնում հաստատվում է ռեկտորի հրամանով: Ամբիոնի վարիչի գործունեությունը համարվում է գիտամանկավարժական աշխատանք: Ամբիոնի հիմնական խնդիրները, լիազորությունը, իրավունքները, կառավարման ձևերը և ամբիոնի պատասխանատվությունը, իր փոխհարաբերությունները Համալսարանի այլ ստորաբաժանումների հետ սահմանվում են Գիտական խորհրդի կողմից հաստատված ամբիոնի մասին դրույթով:
4.5 **Центр довузовского образования** создается Университетом в качестве	4.5 **Նախաբուհական կրթության կենտրոնը** ստեղծվում է Համալսարանի

структурного подразделения с целью совершенствования и улучшения качества подготовки обучающихся общеобразовательных учреждений, других категорий обучающихся и лиц, поступающих в Университет, заложения основы для проектирования их успешной карьеры и оказания платных образовательных услуг населению, учреждениям, юридическим и физическим лицам посредством реализации соответствующих программ дополнительного образования.	կողմից որպես կառուցվածքային ստորաբաժանում՝ հանրակրթական հիմնարկների սովորողների, այլ կատեգորիայի սովորողների և Համալսարան ընդունվող անձանց պատրաստման որակի կատարելագործման և բարելավման, իրենց հաջող մասնագիտական աճի համար հիմք ստեղծելու և լրացուցիչ կրթության համապատասխան ծրագրերի իրականացման միջոցով բնակչությանը, հիմնարկներին, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց վճարովի կրթական ծառայությունների մատուցման նպատակով:
4.6 **Библиотека** является структурным подразделением Университета, обеспечивающим литературой и информацией учебно-воспитательный процесс и научно- исследовательскую деятельность. Библиотека осуществляет полное и оперативное библиотечное и информационно-библиографическое обслуживание студентов, слушателей, аспирантов, соискателей, докторантов, научных работников, преподавателей и других категорий читателей в соответствии с информационными запросами на основе широкого доступа к фондам.	4.6 **Գրադարանը** Համալսարանի կառուցվածքային ստորաբաժանում է, որն ուսումնա-դաստիարակչական գործընթացը և գիտահետազոտական գործունեությունն ապահովում է գրականությամբ և տեղեկատվությամբ: Գրադարանն իրականացնում է ուսանողների, ունկնդիրների, ասպիրանտների, հայցորդների, դոկտորանտների, գիտական աշխատողների, դասախոսների և այլ խմբերի ընթերցողների լրիվ և օպերատիվ գրադարանային և տեղեկատվային-մատենագրական սպասարկում, տեղեկատվական հարցումներին համապատասխան՝ պահոցներին լայն մուտքի հիման վրա:
4.7 Издательские функции Университета на профессиональном уровне осуществляет Издательство, являющееся структурным подразделением Университета. **Издательство** в установленном порядке издает учебную, учебно-методическую литературу, отвечающую требованиям образовательного и научного процесса, а также выпускает научную, справочную и другую литературу в интересах обеспечения учебного процесса и научно-исследовательской деятельности. Университет издает журнал "Вестник РАУ" и может выпускать другие печатные издания. Контроль над обеспечением высокого качества выпускаемой литературы и содействие руководству Университета в управлении редакционно-издательской деятельностью, в ее развитии	4.7 Պրոֆեսիոնալ մակարդակով Համալսարանի հրատարակչական գործառույթներն իրականացնում է Հրատարակչությունը, որը Համալսարանի կառուցվածքային ստորաբաժանում է: **Հրատարակչությունը** սահմանված կարգով հրատարակում է կրթական և գիտական գործընթացի կազմակերպմանը ներկայացվող պահանջներին համապատասխանող ուսումնական, ուսումնա-մեթոդական գրականություն, ինչպես նաև թողարկում է գիտական, տեղեկատվական և այլ գրականություն՝ ուսումնական գործընթացի և գիտահետազոտական գործունեության ապահովման շահերից ելնելով: Համալսարանը հրատարակում է "ՌՀՀ լրաբեր" ամսագիրը և կարող է թողարկել այլ տպագիր

и совершенствовании осуществляет **редакционно-издательский совет.** Персональный состав редакционно-издательского совета и положение о нем утверждает Ученый совет Университета.	հրատարակություններ: Թողարկված գրականության բարձր որակի ապահովման նկատմամբ հսկողությունը և խմբագրա-հրատարակչական գործունեության կառավարման, նրա զարգացման և կատարելագործման գործում Համալսարանի ղեկավարության աջակցությունն իրականացնում է **Խմբագրա-հրատարակչական խորհուրդը**: Խմբագրա-հրատարակչական խորհրդի անհատական կազմը և դրա մասին դրույթը հաստատում է Համալսարանի Գիտական խորհուրդը:
4.8 Университет может иметь в качестве обособленных структурных подразделений, расположенные вне места нахождения Университета, филиалы и (или) представительства. **Филиал** осуществляет самостоятельно все функции Университета или их часть. Филиалы Университета, в том числе в государствах-участниках Содружества Независимых Государств, создаются, реорганизуются, переименовываются и ликвидируются учредителями на основании решения Ученого совета Университета с согласия соответствующих органов государственной власти Российской Федерации и Республики Армения совместным приказом Федерального агентства по образованию и Министерства образования и науки Республики Армения. **Представительство** представляет интересы Университета, осуществляет их защиту, но не осуществляет самостоятельно образовательную, научную, хозяйственную и иную деятельность. Представительства создаются и ликвидируются Университетом по согласованию с соответствующими органами государственной власти Российской Федерации и Республики Армения. Управление деятельностью филиала и представительства осуществляется в соответствии с Уставом Университета и положениями о них.	4.8 Համալսարանը կարող է ունենալ մասնաճյուղեր և (կամ) ներկայացուցչություններ՝ որպես դրա գտնվելու վայրից դուրս տեղակայված, առանձնացված կառուցվածքային ստորաբաժանումներ: **Մասնաճյուղն** ինքնուրույն իրականացնում է Համալսարանի բոլոր գործառույթները կամ նրանց մի մասը: Համալսարանի մասնաճյուղերը, այդ թվում՝ Անկախ պետությունների համագործակցության անդամ երկրներում, ստեղծվում, վերակազմակերպվում, անվանափոխվում և լուծարվում են Հիմնադիրների կողմից՝ Համալսարանի Գիտական խորհրդի որոշմամբ՝ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան պետական մարմինների համաձայնությամբ, Կրթության դաշնային գործակալության և Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարության համատեղ հրամանով: **Ներկայացուցչությունը** ներկայացնում է Համալսարանի շահերը, իրականցնում դրանց պաշտպանությունը, բայց ինքնուրույն չի իրականացնում կրթական, գիտական, տնտեսական և այլ գործունեություն: Ներկայացուցչությունները ստեղծվում և լուծարվում են Համալսարանի կողմից՝ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան պետական մարմինների հետ համաձայնեցնելով: Մասնաճյուղի և ներկայացուցչության գործունեության

			կառավարումն իրականացվում է Համալսարանի Կանոնադրության և դրանց մասին կանոնադրություններին համապատասխան:
4.9	Деятельность структурного подразделения, расположенного в месте нахождения Университета, отдельно не лицензируется, его деятельность осуществляется на основании и в пределах выданных Университету лицензий.	4.9	Համալսարանի գտնվելու վայրում տեղակայված կառուցվածքային ստորաբաժանման գործունեությունն առանձին չի լիցենզավորվում, իր գործունեությունը իրականացվում է Համալսարանին տրված լիցենզիայի հիման վրա և դրա սահմաններում:
4.10	В составе Университета в качестве структурного подразделения, осуществляющего в рамках его уставной деятельности образовательную, научную либо научно-исследовательскую деятельность, могут быть созданы Институт и (или) Научно-исследовательский институт (далее Институт), колледж, дошкольные учреждения, гимназия, лицей. Создание и ликвидация этих подразделений производится ректором на основании решения Ученого совета. **Институт** реализует в полном объеме профессиональные образовательные программы по ряду направлений (специальностей) высшего профессионального образования и проводит научные исследования. **Колледж** реализует начальные профессиональные и средние профессиональные образовательные программы. **Дошкольное учреждение, гимназия, лицей** создаются Университетом для реализации общеобразовательных программ, подготовки будущих студентов Университета, формирования общей культуры личности, его адаптации к жизни в обществе, осознанного выбора и освоения профессиональных образовательных программ.	4.10	Համալսարանի կազմի մեջ, որպես իր կանոնադրական գործունեության շրջանակներում կրթական, գիտական կամ գիտահետազոտական գործունեություն իրականացնող կառուցվածքային ստորաբաժանում, կարող են ստեղծվել Ինստիտուտ և (կամ) Գիտահետազոտական Ինստիտուտ (այսուհետ՝ Ինստիտուտ), քոլեջ (վարժարան), նախադպրոցական հիմնարկներ, գիմնազիա, լիցեյ: Նշված ստորաբաժանումների ստեղծումը և լուծարումն իրականացվում է ռեկտորի կողմից, Գիտական խորհրդի որոշման հիման վրա: **Ինստիտուտն** ամբողջ ծավալով մի շարք ուղղություններով (մասնագիտություններով) իրականացնում է բարձրագույն մասնագիտական կրթության մասնագիտական կրթական ծրագրեր և անցկացնում գիտական հետազոտություններ: **Քոլեջն (վարժարանը)** իրականացնում է նախնական մասնագիտական և միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր: **Նախադպրոցական հիմնարկը, գիմնազիան, լիցեյը** ստեղծվում են Համալսարանի կողմից հանրակրթական ծրագրերի իրականացման, Համալսարանի ապագա ուսանողների պատրաստման, անձի ընդհանուր աշխարհայացքի ձևավորման, հասարակական կյանքին ընտելացման, մասնագիտական կրթական ծրագրերի գիտակցված ընտրության և յուրացման համար:
4.11	В Университете в качестве структурного подразделения может быть создан **Музей** с целью хранения, изучения	4.11	Համալսարանում, որպես կառուցվածքային ստորաբաժանում, կարող է ստեղծվել **Թանգարան**,

и публичного представления путем показа, воспроизведения в печатных изданиях, на электронных и других видах носителей документов и материалов, связанных с историей создания и деятельности Университета.	Համալսարանի ստեղծման և գործունեության պատմության հետ կապված փաստաթղթերի և նյութերի պահպանման, ուսումնասիրման և հանրային տրամադրման նպատակով՝ տպագրական հրատարակություններով, էլեկտրոնային, փաստաթղթային և նյութական այլ կրիչների վրա ցուցադրման և վերարտադրման ճանապարհով:
4.12 Университет может иметь структурные подразделения дополнительного профессионального образования, внеучебной и воспитательной работы, объекты производственной и социальной инфраструктуры, типографию, общежития и другие структурные подразделения.	4.12 Համալսարանը կարող է ունենալ լրացուցիչ մասնագիտական կրթության, արտաուսումնական և դաստիարակչական աշխատանքների կառուցվածքային ստորաբաժանումներ, արտադրական և սոցիալական ենթակառուցվածքի օբյեկտներ, տպարան, հանրակացարաններ և կառուցվածքային այլ ստորաբաժանումներ:
4.13 В Университете создаются другие структурные подразделения, деятельность которых обращена на обеспечение управления деятельностью Университета в целом и по отдельным направлениям. Положения об этих подразделениях, должностные обязанности их руководителей и работников утверждает ректор в соответствии с квалификационными требованиями.	4.13 Համալսարանում ստեղծվում են կառուցվածքային այլ ստորաբաժանումներ, որոնց գործունեությունն ուղղված է Համալսարանի գործունեության ընդհանուր և առանձին ուղղությունների կառավարման ապահովմանը: Այդ ստորաբաժանումների մասին դրույթները, նրանց ղեկավարների և աշխատողների պաշտոնական պարտականությունները հաստատում է ռեկտորը՝ որակավորման պահանջներին համապատասխան:
5. УПРАВЛЕНИЕ УНИВЕРСИТЕТОМ	**5. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ**
5.1 Университет обладает автономией и несет ответственность за свою деятельность перед соответствующими органами государственной власти Российской Федерации и Республики Армения, каждым обучающимся и обществом. Под автономией понимается степень самоуправления, которая необходима для принятия эффективных решений Университетом в отношении своей уставной деятельности. Управление Университетом осуществляется в соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения, Соглашением о его учреждении, настоящим Уставом на	5.1 Համալսարանն ինքնավար է և իր գործունեության համար կրում է պատասխանատվություն Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինների, յուրաքանչյուր սովորողի և հասարակության առջև: Համալսարանի ինքնավարությունը նշանակում է ինքնակառավարման այնպիսի աստիճան, որն անրաժեշտ է Համալսարանի կողմից իր կանոնադրական գործունեության վերաբերյալ արդյունավետ որոշումներ ընդունելու համար: Համալսարանի կառավարումն

	принципах сочетания единоначалия и коллегиальности.		իրականացվում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը, հիմնադրման մասին Համաձայնագրին, սույն Կանոնադրության համապատասխան՝ միանձնյա և կոլեգիալության սկզբունքների զուգակցման հիման վրա:
5.2	Устав Университета, изменения и (или) дополнения к нему принимаются общим собранием (конференцией) педагогических работников, научных работников, а также представителей других категорий работников и обучающихся Университета открытым голосованием (далее – общее собрание (конференция)). Порядок избрания делегатов на конференцию определяется Ученым советом Университета. При этом члены Ученого совета должны составлять не более 50 процентов от общего числа делегатов. Общее собрание (конференция) считается правомочной, если в ее работе приняли участие не менее 2/3 списочного состава избранных делегатов. Устав Университета утверждается соответствующими органами государственной власти Российской Федерации и Республики Армения. Для ознакомления с действующим Уставом, вносимыми предложениями о его изменении и (или) дополнении и для свободного обсуждения этих предложений в Университете создаются условия всем работникам, обучающимся и членам общественных организаций Университета.	5.2	Համալսարանի Կանոնադրությունը, Կանոնադրության փոփոխությունները և (կամ) լրացումներն ընդունվում են Համալսարանի մանկավարժական աշխատողների, գիտական աշխատողների, ինչպես նաև այլ կատեգորիայի աշխատողների և սովորողների ներկայացուցիչների Ընդհանուր ժողովի (կոնֆերանսի) կողմից բաց քվեարկությամբ (այսուհետ՝ Ընդհանուր ժողով (կոնֆերանս)): Կոնֆերանսի պատվիրակների ընտրման կարգը սահմանում է Համալսարանի Գիտական խորհուրդը: Ընդ որում, Գիտական խորհրդի անդամների թիվը չի կարող գերազանցել պատվիրակների ընդհանուր թվի 50 տոկոսը: Ընդհանուր ժողովը (կոնֆերանսը) իրավազոր է համարվում, եթե իր աշխատանքում մասնակցել են ընտրված պարտվիրակների ցուցակային կազմի առնվազն երկու երրորդը: Համալսարանի Կանոնադրությունը հաստատվում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինների կողմից: Համալսարանում ստեղծվում են պայմաններ Համալսարանի բոլոր աշխատողների, սովորողների և հասարակական կազմակերպությունների անդամների կողմից գործող Կանոնադրությանը, նրանում փոփոխություններ կամ լրացումներ կատարելու մասին առաջարկներին ծանոթանալու և այդ առաջարկների ազատ քննարկման համար:
5.3	Общее руководство деятельностью Университета осуществляет выборный орган - **Ученый совет**. Ученый совет Университета: - принимает концепцию развития Университета;	5.3	Համալսարանի գործունեության ընդհանուր կառավարումն իրականացնում է ընտրովի մարմինը՝ Գիտական խորհուրդը: Համալսարանի Գիտական խորհուրդը՝

- вносит предложения об изменениях и дополнениях к Уставу Университета; - ежегодно рассматривает проект сметы доходов и расходов Университета, заслушивает отчет о его финансовой деятельности; - решает наиболее важные вопросы учебной, воспитательной, научно-исследовательской работы, вопросы открытия новых направлений, специальностей и специализаций; - рассматривает возможность организации подготовки по основным и дополнительным программам профессионального образования, заявленным к лицензированию; - рассматривает вопросы конкурсного отбора претендентов на замещение должностей профессорско-преподавательского состава и вопросы досрочного освобождения преподавателей от занимаемой должности по причине низкой квалификации или по другим причинам, проводит выборы декана факультета и заведующих кафедрами по представлению совета факультета; - разрабатывает материалы по развитию и совершенствованию подготовки, переподготовки, повышению квалификации и воспитанию кадров; - принимает решение о зачислении работников в докторантуру и о переводе на должности старших научных сотрудников для завершения работы над докторскими диссертациями, о предоставлении творческих отпусков; - обсуждает научные проблемы; - утверждает положение о порядке формирования тематических планов научно-исследовательских работ (далее - НИР) по заданию соответствующих органов государственной власти Российской Федерации и Республики Армения, их проведению, отчетности о выполнении НИР, а также приемки	- ընդունում է Համալսարանի զարգացման հայեցակարգը, - առաջարկություններ է կատարում Համալսարանի Կանոնադրության փոփոխությունների և լրացումների վերաբերյալ, - յուրաքանչյուր տարի քննարկում է Համալսարանի եկամուտների և ծախսերի նախահաշվի նախագիծը, լսում իր ֆինանսական գործունեության մասին հաշվետվություն, - լուծում է ուսումնական, դաստիարակչական, գիտահետազոտական աշխատանքների առավել կարևոր խնդիրները, նոր ուղղությունների, մասնագիտությունների և մասնագիտացումների բացման հարցերը, - քննարկում է լիցենզավորման ներկայացված մասնագիտական կրթության հիմնական և լրացուցիչ ծրագրերով ուսուցման կազմակերպման հնարավորությունը, - պրոֆեսորադասախոսական կազմի պաշտոնների համալրման նպատակով դիտարկում է փոխարինման հավակնորդների մրցութային ընտրության և ցածր որակավորման կամ այլ պատճառներով դասախոսներին զբաղեցրած պաշտոններից վաղաժամկետ ազատելու հարցերը, ֆակուլտետի խորհրդի ներկայացմամբ անցկացնում է ֆակուլտետի դեկանի և ամբիոնի վարիչների ընրությունները, - մշակում է կադրերի պատրաստման, վերապատրաստման, որակավորման բարձրացման, դաստիարակման գործընթացի զարգացմանն ու կատարելագործմանն ուղղված նյութեր, - որոշում է ընդունում աշխատողներին՝ դոկտորանտուրա հրամանագրելու և դոկտորական ատենախոսությունների պատրաստման աշխատանքներն ավարտելու համար՝ ավագ գիտական աշխատակիցների պաշտոնների փոխադրման, ստեղծագործական արձակուրդների տրամադրման վերաբերյալ, - քննարկում է գիտական խնդիրներ, - հաստատում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան

результатов НИР; - устанавливает порядок обеспечения стипендиями студентов, обучающихся по очной форме обучения и получающих образование за счет бюджетных средств; - устанавливает именные стипендии, выдвигает кандидатов на стипендии Президента Российской Федерации, Правительства Российской Федерации, Президента Республики Армения и Правительства Республики Армения; - представляет в установленном порядке к присвоению ученых званий профессора и доцента, почетных званий; - рассматривает правила внутреннего распорядка Университета; - обсуждает мероприятия по развитию материально-технической базы Университета; - определяет сроки и процедуру проведения выборов ректора, порядок выдвижения кандидатур на должность ректора и требования к ним; - может вносить предложения Общему собранию (конференции) Университета о рассмотрении вопроса о досрочном освобождении от занимаемой должности ректора, если такое решение принято не менее чем двумя третями голосов членов Ученого совета; - утверждает предлагаемые ректором кандидатуры проректоров, ученого секретаря, главного редактора издательства, главного бухгалтера; - решает другие вопросы, отнесенные действующим законодательством Российской Федерации и Республики Армения и Уставом Университета к компетенции Ученого совета. В состав Ученого совета входят по должности ректор, который является его Председателем, проректоры, а также по решению Ученого совета и деканы факультетов. Другие члены Ученого совета избираются на Общем собрании	մարմինների առաջադրանքով գիտահետազոտական աշխատանքների (այսուհետ՝ ԳՀԱ) թեմատիկ նախագծերի ձևավորման, դրանց անցկացման, ԳՀԱ կատարման մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ԳՀԱ արդյունքների ընդունման մասին դրույթը, - սահմանում է առկա ձևով սովորող և բյուջետային միջոցների հաշվին կրթություն ստացող ուսանողներին՝ կրթաթոշակներով ապահովման կարգը, - սահմանում է անվանական կրթաթոշակներ, առաջադրում է Ռուսաստանի Դաշնության նախագահի, Ռուսաստանի Դաշնության Կառավարության, Հայաստանի Հանրապետության նախագահի, Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության կրթաթոշակների թեկնածուներին, - սահմանված կարգով ներկայացնում է պրոֆեսորի և դոցենտի գիտական կոչումների, պատվավոր կոչումների շնորհմանը, - քննարկում է Համալսարանի ներքին կարգապահական կանոնները, - քննարկում է Համաասարանի նյութատեխնիկական բազայի զարգացմանն ուղղված միջոցառումները, - սահմանում է ռեկտորի ընտրությունների անցկացման ժամկետները և ընթացակարգը, ռեկտորի պաշտոնին հավակնող թեկնածուների առաջադրման կարգը և նրանց ներկայացվող պահանջները, - կարող է Համալսարանի Ընդհանուր ժողովին (կոնֆերանսին) ներկայացնել ռեկտորին զբաղեցրած պաշտոնից վաղաժամկետ ազատելու հարցի քննարկման մասին առաջարկները, եթե այդպիսի որոշումն ընդունվել է Գիտական խորհրդի անդամների ձայների ոչ քիչ, քան երկու երրորդով, - հաստատում է ռեկտորի կողմից առաջարկվող պրոռեկտորների, գիտական քարտուղարի, հրատարակչության գլխավոր խմբագրի, գլխավոր հաշվապահի թեկնածությունները, - լուծում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության գործող օրենսդրությամբ և Համալսարանի

(конференции) Университета путем тайного голосования. Число членов Ученого совета, нормы представительства в Ученом совете от структурных подразделений и обучающихся, порядок избрания, формирования и деятельности Ученого совета, определяются регламентом работы Ученого совета. Число членов Ученого совета не должно превышать 70 человек. Решения Ученого совета Университета признаются правомочными, если на его заседании присутствовало не менее 2/3 членов совета. Решения Ученого совета вступают в силу после их подписания Председателем Ученого совета (Ректором). Председатель Ученого совета (Ректор) подписывает решения Ученого совета в срок не позднее одного месяца после принятия решения Ученым советом. Ученый совет Университета рассматривает и учитывает в своей деятельности предложения общественных организаций Университета.	կանոնադրությամբ Գիտական խորհրդի լիազորությանը վերապահված այլ հարցեր: Գիտական խորհրդի կազմի մեջ ի պաշտոնե մտնում են ռեկտորը, որը հանդիսանում է դրա նախագահը, պրոռեկտորները, ինչպես նաև Գիտական խորհրդի որոշմամբ ֆակուլտետների դեկանները: Գիտական խորհրդի այլ անդամներն ընտրվում են Համալսարանի Ընդհանուր ժողովում (կոնֆերանսում)՝ փակ քվեարկությամբ: Գիտական խորհրդի անդամների թիվը, կառուցվածքային ստորաբաժանումների և սովորողների ներկայացուցչության թվաքանակը, Գիտական խորհրդի ընտրության, ձևավորման և գործունեության կարգը որոշվում է Գիտական խորհրդի աշխատանքի մասին ընթացակարգով: Գիտական խորհրդի անդամների թիվը չպետք է գերազանցի 70 մարդ: Գիտական խորհրդի որոշումները իրավազոր են ճանաչվում, եթե նիստին ներկա են խորհրդի անդամների առնվազն 2/3-ը: Գիտական խորհրդի որոշումներն ուժի մեջ են մտնում Գիտական խորհրդի նախագահի (ռեկտորի) կողմից ստորագրվելուց հետո: Գիտական խորհրդի նախագահը (ռեկտորը) ստորագրում է խորհրդի որոշումները ոչ ուշ, քան Գիտական խորհրդի կողմից որոշումն ընդունելուց հետո մեկ ամսվա ընթացքում: Համալսարանի Գիտական խորհուրդը իր գործունեության ընթացքում քննարկում և հաշվի է առնում Համալսարանի հասարակական կազմակերպությունների առաջարկները:
5.4 Для решения вопросов материально-технического, финансового и учебно-методического обеспечения деятельности Университета, а также определения условий и порядка проведения конкурсного отбора абитуриентов Учредителями создается совместная российско-армянская рабочая группа из представителей соответствующих органов государственной власти Российской Федерации и Республики Армения.	5.4 Համալսարանի գործունեությունը ապահովող նյութա-տեխնիկական, ֆինանսական և ուսումնա-մեթոդական հարցերի լուծման համար, ինչպես նաև դիմորդների մրցութային ընտրության պայմանների և անցկացման կարգի որոշման համար ստեղծվում է համատեղ ռուս-հայկական աշխատանքային խումբ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինների ներկայացուցիչներից:
5.5 В соответствии со статьей 8 абзаца 2	5.5 Ռուսաստանի Դաշնության

Соглашения между Правительством Российской Федерации и Правительством Республики Армения о внесении изменений и дополнений в Соглашение между Правительством Российской Федерации и Правительством Республики Армения “Об условиях учреждения и деятельности в городе Ереване Российско-Армянского Университета” от 29.08.1997г. Университету в решении поставленных задач оказывает содействие Попечительский совет, в который могут входить представители органов государственной власти Российской Федерации и Республики Армения, предпринимательских, финансовых, научных и творческих кругов, средств массовой информации, общественных организаций. Деятельность Попечительского совета регламентируется положением, утверждаемым Министерством образования и науки Российской Федерации и Министерством образования и науки Республики Армения.

Основной целью Попечительского совета является оказание содействия в решении актуальных задач развития Университета, постановки учебно-научного процесса, экспертной и консультационной деятельности, внедрения новейших информационных и педагогических технологий, обеспечения конкурентоспособности рынка образовательных и научных услуг.

Попечительский совет:

- участвует в рассмотрении вопросов по стратегии дальнейшего развития Университета, укрепления научной и материально-технической базы, а также социальной защиты обучающихся и работников;
- вносит предложения по реализации и развитию новых эффективных технологий обучения, поддержке новых форм научно-исследовательской деятельности, формированию и развитию научных школ Университета;
- содействует развитию фундаментальных и прикладных научно-технических разработок, интеграции учебного и научного процессов в Университете, кооперации с промышленными и научными организациями;

Կառավարության և Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության միջև 29.08.1997թ. քաղաք Երևանում «Ռուս-Հայկական Համալսարանի հիմնադրման և գործունեության պայմանների մասին» Համաձայնագրում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին Ռուսաստանի Դաշնության Կառավարության և Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության միջև Համաձայնագրի 8-րդ հոդվածի 2-րդ պարբերությանը համապատասխան Համալսարանի առջև դրված խնդիրների լուծմանը աջակցություն է ցուցաբերում Հոգաբարձական խորհուրդը, որի կազմի մեջ կարող են մտնել Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության մարմինների, ձեռնարկատիրական, ֆինանսական, գիտական և ստեղծագործական ոլորտների, զանգվածային լրատվական միջոցների, հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները: Հոգաբարձական խորհրդի գործունեությունը կանոնակարգվում է Ռուսաստանի Դաշնության կրթության և գիտության նախարարության և Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարության կողմից հաստատվող դրույթով:

Հոգաբարձական խորհրդի հիմնական նպատակն է՝ Համալսարանի զարգացման արդիական խնդիրների լուծմանը օժանդակության ցուցաբերումը, ուսումնագիտական գործընթացում, փորձաքննական և խորհրդատվական գործունեության իրականացումը, նորագույն տեղեկատվական և մանկավարժական տեխնոլոգիաների ներդրումը, կրթական և գիտական ծառայությունների շուկայի մրցակցության ապահովումը:

Հոգաբարձական խորհուրդը՝

- մասնակցում է Համալսարանի հետագա զարգացման ռազմավարության հարցերի քննարկմանը, գիտական և նյութատեխնիկական բազայի ամրապնդմանը, ինչպես նաև սովորողների և աշխատողների սոցիալական պաշտպանությանը,
- ներկայացնում է կրթության նոր արդյունավետ տեխնոլոգիաների

- в случае возникновения вакансий на должность ректора Университета может рассматривать выдвинутые кандидатуры и предлагать их для избрания Общим собранием (конференцией) Университета; - участвует в решении вопросов, связанных с долевым участием Университета в коммерческих и некоммерческих организациях, приобретением акций различных организаций, вступлением Университета в различные союзы и ассоциации; - принимает меры по реализации и финансированию перспективных инициатив и нововведений в образовательной и научной деятельности Университета; - содействует заключению Университетом договоров с предприятиями, учреждениями, организациями различных форм собственности на подготовку, переподготовку специалистов; - содействует в выделении Университету дополнительных средств и установлении дополнительных льгот; - оказывает Университету помощь в финансировании строительства, капитального и текущего ремонта зданий, сооружений, в приобретении необходимого учебного и научного оборудования; - содействует заключению договоров с иностранными партнерами о совместной научной и образовательной деятельности; - принимает участие в финансировании зарубежных стажировок обучающихся, преподавателей и научных сотрудников Университета, а также в приглашении иностранных ученых и специалистов; - представляет интересы Университета в органах исполнительной власти, общественных и международных организациях, средствах массовой информации, а также в отношениях с другими образовательными и	իրագործման և զարգացման, գիտահետազոտական նոր ձևերի օժանդակության, Համալսարանի գիտական դպրոցների ձևավորման և զարգացման առաջարկներ, - աջակցում է հիմնարար և կիրառական գիտատեխնիկական մշակումների զարգացմանը, Համալսարանում ուսումնական և գիտական գործընթացների ինտեգրացմանը, արտադրական և գիտական կազմակերպությունների հետ կոոպերացիային, - Համալսարանի ռեկտորի պաշտոնը թափուր մնալու դեպքում կարող է քննարկել առաջադրված թեկնածուներին և նրանց առաջարկել Համալսարանի Ընդհանուր ժողովի (կոնֆերանսի) ընտրությանը, - մասնակցում է Համալսարանի ձեռնարկատիրական և ոչ ձեռնարկատիրական կազմակերպություններում բաժնեմասային մասնակցության հետ կապված, տարբեր կազմակերպությունների բաժնետոմսերի ձեռքբերման, Համալսարանի՝ տարբեր միություններում և ասոցիացիաներում միավորման հարցերի լուծմանը, - միջոցներ է ձեռնարկում Համալսարանի կրթական և գիտական գործունեության հեռանկարային ձեռնարկների և նորամուծությունների իրագործման և ֆինանսավորման ուղղությամբ, - աջակցում է Համալսարանին սեփականության տարբեր ձևերի ձեռնարկությունների, հիմնարկների, կազմակերպութույնների հետ մասնագետների պատրաստման, վերապատրաստման վերաբերյալ պայմանագրերի կնքմանը, - աջակցում է Համալսարանին լրացուցիչ միջոցների տրամադրմանը և լրացուցիչ արտոնությունների սահմանմանը, - Համալսարանին օգնություն է ցուցաբերում շինարարության, շենքերի, կառույցների հիմնական և ընթացիկ վերանորոգման ֆինանսավորման, անհրաժեշտ կրթական և գիտական սարքավորումների ձեռքբերման գործում, - աջակցում է միասնական գիտական և կրթական գործունեության մասին արտասահմանյան գործընկերների հետ պայմանագրերի

	научными учреждениями и отдельными гражданами. Иные функции и порядок деятельности Попечительского совета устанавливаются утвержденным Ученым советом положением.		կնքմանը, - մասնակցում է Համալսարանի սովորողների, դասախոսների և գիտական աշխատակիցների՝ արտասահմանում ստաժավորման ֆինանսավորմանը, ինչպես նաև արտասահմանյան գիտնականների և մասնագետների հրավիրմանը, - ներկայացնում է Համալսարանի շահերը գործադիր իշխանության մարմիններում, հասարակական և միջազգային կազմակերպություններում, զանգվածային լրատվության միջոցներում, ինչպես նաև այլ կրթական և գիտական հիմնարկների և առանձին քաղաքացիների հետ հարաբերություններում: Հոգաբարձական խորհրդի այլ գործառույթները և գործունեության կարգը սահմանվում են Գիտական խորհրդի կողմից հաստատված դրույթով:
5.6	В Университете могут создаваться другие советы по различным направлениям деятельности. Порядок создания и деятельности, состав и полномочия этих советов определяются положениями и правилами, принятыми в установленном порядке.	5.6	Համալսարանում կարող են ստեղծվել այլ խորհուրդներ՝ գործունեության տարբեր ուղղություններով: Այդ խորհուրդների ստեղծման և գործունեության կարգը, կազմը և իրավասությունները որոշվում են սահմանված կարգով ընդունված դրույթներով և կանոններով:
5.7	Непосредственное управление деятельностью Университета осуществляет **ректор**. Ректор несет ответственность за подготовку высококвалифицированных специалистов, руководство образовательной, научной, методологической, воспитательной работой и организационно-хозяйственной деятельностью Университета, исполнение законодательства Российской Федерации и Республики Армения, реализацию решений органов государственной власти, и в части обеспечения выполнения указанных задач осуществляет функции представителя государств - учредителей в Университете. Ректор: - руководит образовательной, научной, производственной, хозяйственной, финансовой, международной и иной деятельностью Университета; - созывает и проводит заседания	5.7	Համալսարանի գործունեության անմիջական կառավարումն իրականացնում է ռեկտորը: Ռեկտորը պատասխանատվություն է կրում բարձր որակավորմամբ մասնագետների պատրաստման, Համալսարանի կրթական, գիտական, մեթոդոլոգիական, դաստիարակչական աշխատանքների և կազմակերպչա-տնտեսական գործունեության ղեկավարման, Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության կատարման, պետական իշխանության մարմինների որոշումների իրականացման համար և նշված խնդիրների իրականացման ապահովման մասով իրականացնում է Համալսարանում հիմնադիր պետությունների ներկայացուցչի գործառույթները: Ռեկտորը՝ - ղեկավարում է Համալսարանի կրթական, գիտական, արտադրական,

Ученого совета Университета;

- обеспечивает исполнение решений Ученого совета и Общего собрания (конференции) Университета;
- представляет один раз в год отчет Ученому совету о деятельности Университета;
- принимает акты, регламентирующие деятельность Университета;
- утверждает структуру и штатное расписание Университета;
- определяет полномочия руководящего состава Университета, организует работу иных органов управления Университетом и его структурных подразделений;
- утверждает положения о структурных подразделениях и определяет должностные обязанности работников Университета;
- представляет на утверждение Ученого совета Университета кандидатуры проректоров, ученого секретаря, главного редактора Издательства Университета, главного бухгалтера;
- представляет Университет без доверенности в отношениях с другими предприятиями, организациями и учреждениями всех форм собственности и физическими лицами в Российской Федерации, Республике Армения и за рубежом;
- заключает (расторгает) трудовые договора (контракты);
- приостанавливает решения Совета структурного подразделения, если они противоречат законодательству Российской Федерации и Республики Армения или настоящему Уставу.

Права и обязанности ректора, его компетенция в области управления Университетом, материальные гарантии и стимулирование деятельности определяются действующим законодательством Российской Федерации и Республики Армения, настоящим Уставом, а также утверждаемым Ученым советом положением о статусе ректора.

Ректор Университета избирается путем тайного голосования на Общем собрании (конференции) на срок до 5 лет по результатам обсуждения программ претендентов (претендента) на должность ректора.

Утверждение кандидатуры,

տնտեսական, ֆինանսական, միջազգային և այլ գործունեությունը,

- հրավիրում և անցկացնում է Համալսարանի Գիտական խորհրդի նիստերը,
- ապահովում է Գիտական խորհրդի և Համալսարանի Ընդհանուր ժողովի (կոնֆերանսի) որոշումների իրագործումը,
- տարին մեկ անգամ հաշվետվություն է ներկայացնում Գիտական խորհրդին Համալսարանի գործունեության մասին,
- ընդունում է Համալսարանի գործունեությունը կանոնակարգող ակտեր,
- հաստատում է Համալսարանի կառուցվածքը և հաստիքացուցակը,
- որոշում է Համալսարանի ղեկավար կազմի իրավասությունները, կազմակերպում է Համալսարանի կառավարման այլ մարմինների և կառուցվածքային ստորաբաժանումների աշխատանքը,
- հաստատում է կառուցվածքային ստորաբաժանումների մասին դրույթները և որոշում Համալսարանի աշխատողների պաշտոնական պարտականությունները,
- Համալսարանի Գիտական խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում պրոռեկտորների, գիտական քարտուղարի, Համալսարանի Հրատարակչության գլխավոր խմբագրի, գլխավոր հաշվապահի թեկնածուներին,
- առանց լիազորագրի ներկայացնում է Համալսարանը Ռուսաստանի Դաշնությունում, Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում սեփականության բոլոր ձևերի այլ ձեռնարկությունների, կազմակերպությունների և հիմնարկների և ֆիզիկական անձանց հետ հարաբերություններում,
- կնքում է (լուծում է) աշխատանքային պայմանագրեր (կոնտրակտներ),
- կասեցնում է կառուցվածքային ստորաբաժանման Խորհրդի որոշումները, եթե դրանք հակասում են Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և սույն Կանոնադրությանը:

Ռեկտորի իրավունքներն ու պարտականությունները, Համալսարանի կառավարման բնագավառում նրա լիազորությունը, նյութական

	избранной на должность ректора, осуществляется соответствующими органами государственной власти Российской Федерации и Республики Армения. Сроки и процедура проведения выборов ректора, порядок выдвижения кандидатур на должность ректора и требования к ним определяются утверждаемым Ученым советом Университета положением.		երաշխիքները և գործունեության խթանումը որոշվում են Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության գործող օրենսդրությամբ, սույն Կանոնադրությամբ, ինչպես նաև Գիտական խորհրդի կողմից հաստատված ռեկտորի կարգավիճակի մասին դրույթով: Համալսարանի ռեկտորն ընտրվում է Ընդհանուր ժողովում (կոնֆերանսում)՝ փակ քվեարկությամբ, 5 տարի ժամկետով՝ ռեկտորի պաշտոնի թեկնածուների (թեկնածուի) ծրագրերի քննարկման արդյունքում: Ռեկտորի պաշտոնում ընտրված թեկնածուի հաստատումն իրականացվում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինների կողմից: Ռեկտորի ընտրության անցկացման ժամկետները և ընթացակարգը, ռեկտորի պաշտոնի թեկնածուների առաջադրման կարգը և նրանց ներկայացվող պահանջները սահմանվում են Համալսարանի Գիտական խորհրդի կողմից հաստատվող դրույթով:
5.8	Текущие вопросы деятельности Университета периодически рассматриваются на заседаниях **ректората**, который является совещательным органом при ректоре. Состав ректората и порядок его работы утверждается приказом ректора. Положение о ректорате утверждается Ученым советом Университета. Решения ректората носят рекомендательный характер и принимаются к исполнению приказом ректора.	5.8	Համալսարանի գործունեության ընթացիկ հարցերը պարբերաբար քննարկվում են **ռեկտորատի** նիստերին, որը ռեկտորին կից խորհրդակցական մարմին է: Ռեկտորատի կազմը և աշխատանքի կարգը հաստատվում է ռեկտորի հրամանով: Ռեկտորատի մասին դրույթը հաստատվում է Համալսարանի Գիտական խորհրդի կողմից: Ռեկտորատի որոշումներն ունեն հանձնարարական բնույթ և իրագործվում են ռեկտորի հրամանով:
5.9	**Проректора** принимаются на работу ректором по трудовому договору (контракту), срок окончания которого совпадает со сроком окончания полномочий ректора. Распределение обязанностей между проректорами устанавливается приказом ректора Университета, который доводится до сведения всего коллектива.	5.9	Պրոռեկտորներն աշխատանքի են ընդունվում ռեկտորի կողմից՝ աշխատանքային պայմանագրով (կոնտրակտով), որի ավարտման ժամկետը համընկնում է ռեկտորի իրավասությունների ժամկետի ավարտի հետ: Պրոռեկտորների միջև պարտականությունների բաշխումը սահմանվում է Համալսարանի ռեկտորի հրամանով, որը ծանուցվում է ողջ

	կոլեկտիվին:
5.10 В структурных подразделениях Университета, осуществляющих образовательную и (или) научную деятельность, по решению Ученого совета могут создаваться выборные представительные органы - **советы**. Порядок создания и деятельности, состав и полномочия совета структурного подразделения определяются Ученым советом Университета.	5.10 Կրթական և (կամ) գիտական գործունեություն իրականացնող Համալսարանի կառուցվածքային ստորաբաժանումներում Գիտական խորհրդի որոշմամբ կարող են ստեղծվել ընտրովի ներկայացուցչական մարմիններ՝ **խորհուրդներ**: Կառուցվածքային ստորաբաժանման խորհրդի ստեղծման և գործունեության կարգը, կազմը և իրավասությունները որոշվում են Համալսարանի Գիտական խորհրդի կողմից:
5.11 Должности ректора, проректоров, руководителя (директора) филиала и деканов факультетов могут быть заняты лицами, отвечающими требованиям, предъявляемым в соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения к данной должности. Лица, переставшие соответствовать этим требованиям, освобождаются от занимаемой должности и переводятся с их согласия на иные должности, соответствующие их квалификации. По представлению Ученого совета Университета соответствующие органы государственной власти Российской Федерации и Республики Армения вправе установить индивидуальный срок пребывания в должности ректора в соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения в области образования. Для других руководящих должностей индивидуальный срок пребывания в должности может устанавливать ректор по представлению Ученого совета Университета.	5.11 Ռեկտորի, պրոռեկտորների, մասնաճյուղի ղեկավարի (տնօրենի) և ֆակուլտետների դեկանների պաշտոնները կարող են զբաղեցնել այն անձիք, ովքեր Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն համապատասխանում են տվյալ պաշտոններին ներկայացվող պահանջներին: Այն անձիք, որոնք այլևս չեն համապատասխանում այդ պահանջներին, ազատվում են զբաղեցրած պաշտոնից և իրենց համաձայնությամբ փոխադրվում են իրենց որակավորմանը համապատասխանող այլ պաշտոնների: Համալսարանի Գիտական խորհրդի ներկայացմամբ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինները կարող են սահմանել ռեկտորի պաշտոնը զբաղացնելու անհատական ժամկետ՝ կրթության ոլորտում Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան: Մյուս ղեկավար պաշտոնների համար պաշտոնը զբաղեցնելու անհատական ժամկետ կարող է սահմանվել ռեկտորի կողմից՝ Համալսարանի Գիտական խորհրդի ներկայացմամբ:
6. КОЛЛЕКТИВ УНИВЕРСИТЕТА	**6. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿՈԼԵԿՏԻՎԸ**
6.1 Коллектив Университета составляют обучающиеся и работники Университета.	6.1 Համալսարանի կոլեկտիվը կազմում են Համալսարանի սովորողները և աշխատողները:

Трудовые и социально-экономические отношения в коллективе Университета решаются на основе законодательства Российской Федерации и Республики Армения, а также в рамках коллективного договора, принятие и реализация которого определяются законодательством Российской Федерации и Республики Армения.	Համալսարանի կոլեկտիվի աշխատանքային և սոցիալ-տնտեսական հարաբերությունները կարգավորվում են Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության հիման վրա, ինչպես նաև կոլեկտիվ պայմանագրի շրջանակներում, որի ընդունումը և իրագործումը սահմանվում են Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ:
6.2 К обучающимся в Университете относятся студенты, аспиранты, соискатели, слушатели и другие категории обучающихся. **Студентом** является лицо, в установленном порядке зачисленное приказом ректора в Университет для обучения по образовательной программе высшего профессионального образования. Студент получает высшее профессиональное образование по избранной специальности в пределах соответствующего государственного образовательного стандарта путем освоения соответствующей образовательной программы высшего профессионального образования. **Аспирантом** является лицо, которое имеет высшее профессиональное образование, обучается в аспирантуре и подготавливает диссертацию на соискание ученой степени кандидата наук. **Слушателями** Университета являются лица, обучающиеся: а) в Центре довузовского образования; б) в структурных подразделениях повышения квалификации и переподготовки специалистов; в) в другом высшем учебном заведении, если они параллельно получают второе высшее профессиональное образование. Правовое положение слушателей в отношении получения образовательных услуг соответствует статусу студента Университета соответствующей формы обучения. Зачисление лиц в студенты, аспиранты, соискатели, слушатели и другие категории обучающихся Университета для получения образования соответствующего уровня осуществляется	6.2 Համալսարանի սովորողներն են համարվում ուսանողները, ասպիրանտները, հայցորդները, ունկնդիրները և այլ կարգի սովորողները: **Ուսանող է** համարվում այն անձը, ով սահմանված կարգով ռեկտորի կողմից հրամանագրվել է՝ Համալսարանում բարձրագույն մասնագիտական կրթության կրթական ծրագրերով սովորելու համար: Ուսանողը բարձրագույն մասնագիտական կրթություն է ստանում ընտրված մասնագիտությամբ համապատասխան պետական կրթական չափորոշիչների շրջանակներում կրթական ծրագրի յուրացման ճանապարհով: **Ասպիրանտ է** համարվում այն անձը, ով ունի բարձրագույն մասնագիտական կրթություն, սովորում է ասպիրանտուրայում և նախապատրաստում է գիտության թեկնածուի գիտական աստիճան հայցելու ատենախոսություն: Համալսարանի **ունկնդիրներն են** համարվում այն անձիք, ովքեր սովորում են՝ ա) նախապատրաստական կրթության Կենտրոնում, բ) որակավորման բարձրացման և մասնագետների վերապատրաստման կառուցվածքային ստորաբաժանումներում, գ) այլ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում, եթե զուգահեռ ստանում են երկրորդ բարձրագույն մասնագիտական կրթություն: Կրթական ծառայություններ ստանալու առումով ունկնդրի իրավական կարգավիճակը համապատասխանում է Համալսարանի համապատասխան կրթական ձևի

	на основании приказа ректора. Для лиц, принятых для одновременного освоения двух основных образовательных программ высшего профессионального образования в одном или разных высших учебных заведениях, в приказе о зачислении в слушатели могут устанавливаться условия посещения учебных занятий, проведения практик и аттестаций.		ուսանողի կարգավիճակին: Ուսանողների, ասպիրանտների, հայցորդների, ունկնդիրների և այլ կարգի սովորողների հրամանագրումը համապատասխան մակարդակի կրթություն ստանալու համար իրականացվում է ռեկտորի հրամանի հիման վրա: Նույն կամ տարբեր բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում միաժամանակ երկու բարձրագույն մասնագիտական կրթության հիմնական կրթական ծրագրերը յուրացնելու համար որպես ունկնդիր ընդունված անձանց հրամանի մեջ կարող են սահմանվել ուսումնական պարապմունքներին հաճախելու, պրակտիկաների անցկացման և ատեստավորման պայմաններ:
6.3	Социальные гарантии, льготы, права, обязанности, меры поощрения и ответственности обучающихся устанавливаются законодательством Российской Федерации и Республики Армения, положениями и правилами, принятыми Ученым советом Университета и ректором, а также иными актами, регламентирующими деятельность Университета. Университет в пределах имеющихся бюджетных и внебюджетных средств самостоятельно разрабатывает и реализует меры социальной поддержки студентов, в том числе устанавливает в зависимости от их материального положения и академических успехов стипендии, пособия и другие социальные выплаты в соответствии с положениями, утвержденными Ученым советом Университета.	6.3	Սովորողների սոցիալական երաշխիքները, արտոնությունները, իրավունքները, պարտականությունները, խրախուսման ու պատասխանատվության միջոցները սահմանվում են Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, Համալսարանի Գիտական խորհրդի և ռեկտորի կողմից ընդունված դրույթներով ու կանոններով, ինչպես նաև Համալսարանի գործունեությունը կանոնակարգող այլ ակտերով: Առկա բյուջետային և արտաբյուջետային միջոցների սահմաններում Համալսարանն ինքնուրույն մշակում և իրականացնում է ուսանողների սոցիալական աջակցությանն ուղղված միջոցառումներ, այդ թվում՝ նյութական վիճակից և ակադեմիական հաջողություններից կախված սահմանում է կրթաթոշակներ, նպաստներ և սոցիալական այլ վճարումներ՝ Գիտական խորհրդի կողմից հաստատված դրույթներին համապատասխան:
6.4	В соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения студент может быть отчислен из Университета: - по собственному желанию; - в связи с переводом в другой вуз; - по состоянию здоровья на	6.4	Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան ուսանողը կարող է հեռացվել Համալսարանից՝ – իր ցանկությամբ. – այլ բուհ տեղափոխվելու կապակցությամբ.

основании справки ВКК; - за академическую неуспеваемость; - за нарушение условий договора (для обучающихся на платной основе); - за нарушение Устава Университета; - за нарушение правил внутреннего распорядка Университета. За академическую неуспеваемость отчисляются студенты: - не сдавшие в сессию экзамены по трем и более дисциплинам; - не ликвидировавшие в установленные сроки академическую задолжность; - получившие неудовлетворительную оценку при пересдаче одной и той же дисциплины аттестационной комиссии. Отчисление студента Университета за нарушение обязанностей, предусмотренных Уставом Университета и правилами внутреннего распорядка, производится после получения от него объяснения в письменном виде. Дисциплинарное взыскание вплоть до отчисления применяется не позднее, чем через шесть месяцев со дня совершения, не считая времени болезни, каникул, отпуска по беременности и родам. Отчисление по собственному желанию производится в срок не более месяца с момента подачи студентом заявления.	– առողջության վիճակից ելնելով՝ ԲՎՀ-ի տեղեկանքի հիման վրա. – ակադեմիական վատ առաջադիմության պատճառով. – պայմանագրի պայմանների խախտման համար (վճարովի համակարգում սովորողների համար). – Համալսարանի Կանոնադրությունը խախտելու համար. – Համալսարանի ներքին կարգապահական կանոնները խախտելու համար: Ակադեմիական վատ առաջադիմության պատճառով հեռացվում են այն ուսանողները, որոնք ՝ – քննաշրջանում չեն հանձնել քննությունները երեք և ավելի առարկաներով. – սահմանված ժամկետներում չեն մարել ակադեմիական պարտքը. – ստացել են ոչ բավարար գնահատական միևնույն առարկան ատեստավորման հանձնաժողովին վերահանձման ժամանակ: Ուսանողի հեռացումը Համալսարանի Կանոնադրությամբ և ներքին կարգապահական կանոններով նախատեսված պարտականությունների խախտման համար իրականացվում է՝ նրանից գրավոր բացատրություն ստանալուց հետո: Հեռացումը իր ցանկությամբ իրականացվում է ուսանողի կողմից դիմում տալու օրվանից ոչ ուշ, քան մեկ ամսվա ընթացքում:
6.5 В Университете предусматриваются должности научно-педагогического (профессорско-преподавательский состав, научные работники), инженерно-технического, административно-хозяйственного, производственного, учебно-вспомогательного и иного персонала. К профессорско-преподавательским должностям относятся должности декана факультета, заведующего кафедрой, профессора, доцента, старшего преподавателя, преподавателя и ассистента. Замещение всех должностей научно-педагогических работников в	6.5 Համալսարանում նախատեսված են գիտամանկավարժական (պրոֆեսորադասախոսական կազմը, գիտական աշխատողները), ինժեներատեխնիկական, վարչատնտեսական, արտադրական, ուսումնաօժանդակ և այլ անձնակազմի պաշտոններ: Պրոֆեսորադասախոսական պաշտոններն են՝ ֆակուլտետի դեկանը, ամբիոնի վարիչը, պրոֆեսորը, դոցենտը, ավագ դասախոսը, դասախոսը և ասիստենտը: Բոլոր գիտամանկավարժական աշխատողների պաշտոնների համալրումն իրականացվում է

	Университете производится на конкурсной основе и по трудовому договору (контракту), заключаемому на срок до 5 лет. При замещении должностей научно-педагогических работников заключению трудового договора (контракта) предшествует конкурсный отбор. Порядок замещения должностей профессорско-преподавательского состава и научных работников принимается Ученым советом на основании утвержденных соответствующими органами государственной власти Российской Федерации и Республики Армения правил.		մրցութային կարգով և աշխատանքային պայմանագրով (կոնտրակտով), որը կնքվում է մինչև 5 տարի ժամկետով: Գիտամանկավարժական աշխատողների պաշտոնների համալրման ժամանակ աշխատանքային պայմանագրի (կոնտրակտի) կնքմանը նախորդում է մրցութային ընտրությունը: Գիտամանկավարժական կազմի և գիտական աշխատողների պաշտոնների համալրման կարգն ընդունվում է Գիտական խորհրդի կողմից՝ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան պետական մարմինների կողմից հաստատված կանոնների հիման վրա:
6.6	Научно-педагогические работники Университета пользуются правами и выполняют обязанности в соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения, настоящим Уставом и иными актами Университета.	6.6	Համալսարանի գիտամանկավարժական աշխատողներն օգտվում են իրավունքներից և կրում են պարտականություններ՝ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը, սույն Կանոնադրությանը և Համալսարանի այլ ակտերին համաձայն:
6.7	К педагогической деятельности в Университете допускаются лица, имеющие высшее профессиональное образование (бакалавры, дипломированные специалисты, магистры). В объявлениях о конкурсе Университет вправе устанавливать требования к уровню высшего образования и стажу работы по специальности. Образовательный ценз указанных лиц подтверждается документами о соответствующем уровне образования и (или) квалификации.	6.7	Համալսարանում մանկավարժական գործունեության իրավունք ունեն բարձրագույն մասնագիտական կրթություն ունեցող անձինք (բակալավրներ, դիպլոմավորված մասնագետներ, մագիստրոսներ): Մրցույթի մասին հայտարարության մեջ Համալսարանը իրավունք ունի սահմանել բարձրագույն կրթության մակարդակին և մասնագիտությամբ աշխատելու ստաժին ներկայացվող պահանջներ: Նշված անձանց կրթական ցենզը հաստատվում է կրթության համապատասխան մակարդակի և (կամ) որակավորման մասին փաստաթղթերով:
6.8	Для работников Университета, осуществляющих педагогическую деятельность (далее - педагогические работники), продолжительность рабочего времени и ежегодного оплачиваемого отпуска устанавливается в соответствии с трудовым законодательством Российской Федерации и Республики Армения и коллективным договором Университета.	6.8	Մանկավարժական գործունեություն իրականացնող Համալսարանի աշխատողների (այսուհետ՝ մանկավարժական աշխատողներ) համար աշխատաժամանակի և ամենամյա վճարովի արձակուրդի տևողությունը սահմանվում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային

	օրենսդրությանը և Համալսարանի կոլեկտիվ պայմանագրին համապատասխան:
6.9 Учебная нагрузка для педагогических работников устанавливается Университетом самостоятельно в зависимости от их квалификации и профиля кафедры в размере до 900 часов в учебном году. Расчет предельной численности профессорско-преподавательского состава по дневной форме обучения производится исходя из среднего соотношения, устанавливаемого законодательством Российской Федерации и Республики Армения.	6.9 Մանկավարժական աշխատողների համար ուսումնական ծանրաբեռնվածությունը սահմանվում է Համալսարանի կողմից ինքնուրույն՝ պայմանավորված իրենց որակավորմամբ և ամբիոնի ուղղվածությամբ, մինչև 900 ժամի չափով՝ ուսումնական տարվա մեջ: Ուսման ցերեկային ձևի պրոֆեսորադասախոսական կազմի առավելագույն քանակի հաշվարկն իրականացվում է՝ ելնելով Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանվող միջին հարաբերակցությունից:
6.10 Права и обязанности административно-хозяйственного, инженерно-технического, производственного, учебно-вспомогательного и иного персонала Университета определяются законодательством о труде Российской Федерации и Республики Армения, настоящим Уставом, правилами внутреннего распорядка Университета и должностными инструкциями. Трудовые отношения указанной категории работников регулируются на основании трудового договора (контракта).	6.10 Համալսարանի վարչատնտեսական, ինժեներա-տեխնիկական, արտադրական, ուսումնաօժանդակ և այլ անձնակազմի իրավունքներն ու պարտականությունները որոշվում են Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսդրությամբ, սույն կանոնադրությամբ, Համալսարանի ներքին կարգապահական կանոններով և պաշտոնական հրահանգներով: Աշխատողների նշված խմբերի աշխատանքային հարաբերությունները կարգավորվում են աշխատանքային պայմանագրերով (կոնտրակտներով):
6.11 Работникам Университета за успехи в учебной, методической, научной, воспитательной работе и другой деятельности устанавливаются различные формы морального и материального поощрения.	6.11 Համալսարանի աշխատողներին կրթական, մեթոդական, գիտական, դաստիարակչական աշխատանքի և այլ գործունեության մեջ հաջողությունների համար սահմանվում են բարոյական և նյութական խրախուսման տարբեր ձևեր:
7. ЭКОНОМИКА УНИВЕРСИТЕТА	**7. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԸ**
7.1 Учредители передают Университету на праве, определяемом соглашением о создании и условиях деятельности Университета здания, сооружения,	7.1 Հիմնադիրները Համալսարանի ստեղծման և գործունեության պայմանների մասին համաձայնագրով սահմանված իրավունքով

студенческие общежития, земельные участки, готовые объекты, с целью размещения учебного корпуса, а также спортивных, лечебно-профилактических, культурных и других учреждений.	Համալսարանին են փոխանցում շենքեր, շինություններ, ուսանողական հանրակացարաններ, հողամասեր, պատրաստի օբյեկտներ ուսումնական մասնաշենքի, ինչպես նաև սպորտային, բուժպրոֆիլակտիկ, մշակութային և այլ հիմնարկների համալրման նպատակով:
7.2 За Университетом закрепляются в постоянное (бессрочное) пользование земельные участки, выделенные ему в установленном порядке.	7.2 Համալսարանին մշտական (անժամկետ) օգտագործման իրավունքով ամրացվում են սահմանված կարգով տրամադրվող հողամասեր:
7.3 Государственное имущество, переданное Университету, может отчуждаться в порядке и на условиях, установленных законодательством Российской Федерации и Республики Армения. Отчуждение может производиться при обоюдном согласии соответствующих органов государственной власти Российской Федерации и Республики Армения без нарушения имущественного паритета сторон.	7.3 Համալսարանին փոխանցված պետական գույքը կարող է օտարվել Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և պայմաններով: Օտարումը կարող է իրականացվել Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինների փոխադարձ համաձայնության դեպքում՝ առանց կողմերի գույքային հավասարության (պարիտետի) խախտման:
7.4 Имущество, приобретенное Университетом за счет средств, полученных от разрешенных видов деятельности, поступает в самостоятельное распоряжение Университета и учитывается на отдельном балансе.	7.4 Գույքը, որը Համալսարանը ձեռք է բերում թույլատրված գործունեության տեսակներից ստացված միջոցներից անցնում է Համալսարանի ինքնուրույն տնօրինման և հաշվառվում է առանձին հաշվեկշռում:
7.5 Университет вправе выступать в соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения в качестве арендатора и (или) арендодателя закрепленного имущества и земельных участков.	7.5 Համալսարանը Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան իրավունք ունի հանդես գալու որպես ամրագրված գույքի և հողամասերի վարձատու և (կամ) վարձակալ:
7.6 Университет несет ответственность за сохранность и эффективное использование закрепленного имущества.	7.6 Համալսարանը պատասխանատվություն է կրում ամրագրված գույքի պահպանման և արդյունավետ օգտագործման համար:
7.7 Университет отвечает по своим обязательствам средствами, находящимися в его распоряжении. При их недостаточности субсидиарную ответственность по обязательствам	7.7 Համալսարանն իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է իր տնօրինման տակ գտնվող միջոցներով: Դրանց ոչ բավարար լինելու դեպքում

Университета несут собственники соответствующего имущества в порядке, установленном законодательством Российской Федерации и Республики Армения.	Համալսարանի պարտավորություններով օժանդակ պատասխանատվություն են կրում համապատասխան գույքի սեփականատերերը՝ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենդրությամբ սահմանված կարգով:
7.8 Финансовое обеспечение деятельности Университета осуществляется: а) соответствующими органами государственной власти Российской Федерации и Республики Армения на паритетных началах, в том числе в форме субсидий за счет средств, предусмотренных в федеральном бюджете Российской Федерации и в государственном бюджете Республики Армения на образование и науку; б) национальными и международными научными и образовательными фондами, программами, осуществляющими финансовую поддержку научно-исследовательских проектов и проектов в области образования на конкурсной основе; в) получаемыми в благотворительных целях средствами; г) добровольными и целевыми взносами юридических и физических лиц, в том числе иностранных попечителей, неправительственных фондов, общественных организаций и т.д.; д) средствами, получаемыми от платной образовательной и иной, приносящей доход деятельности, а также другими, предусмотренными законодательством Российской Федерации и Республики Армения источниками.	7.8 Համալսարանի գործունեության ֆինանսավորման ապահովումն իրականացվում է ՝ ա) Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինների կողմից հավասարության հիմունքներով՝ այդ թվում Ռուսաստանի Դաշնության դաշնային բյուջեում և Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեում կրթության և գիտության համար նախատեսված միջոցների հաշվին՝ լրահատկացումների ձևով, բ) ազգային և միջազգային գիտական և կրթական հիմնադրամներով, մրցութային հիմունքներով գիտահետազոտական և կրթության բնագավառում նախագծերին ֆինանսական աջակցություն իրականացնող ծրագրերով, գ) բարեգործական նպատակներով ստացված միջոցներից, դ) իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց կամավոր և նպատակային ներդրումներից՝ այդ թվում արտասահմանյան հոգաբարձուներից, ոչ կառավարական հիմնադրամներից, հասարակական կազմակերպություններից և այլն, ե) վճարովի կրթական և այլ եկամտաբեր գործունեությունից ստացված միջոցներից, ինչպես նաև Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված այլ աղբյուրներից:
7.9 Финансирование образовательной деятельности в части реализации образовательных программ начального общего, основного общего, среднего (полного) общего, начального, среднего, высшего и послевузовского профессионального образования осуществляется за счет средств соответствующих бюджетов с учетом	7.9 Կրթական գործունեության ֆինանսավորումը տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր, միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր, տարրական, միջնակարգ, բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության կրթական ծրագրերի իրականացման մասով իրականացվում է համապատասխան բյուջեների

	установленных государственных заданий по приему на основе государственных нормативов финансирования, определяемых в расчете на одного обучающегося и предусмотренных для соответствующих типов и видов образовательных учреждений.		միջոցների հաշվին՝ ֆինանսավորման պետական նորմատիվների հիման վրա սահմանված ընդունելության պետական առաջադրանքները հաշվի առնելով, որոնք որոշվում են մեկ սովորողի հաշվարկով և նախատեսված են կրթական հիմնարկների համապատասխան տիպերի և տեսակների համար:
7.10	Университет осуществляет расходование бюджетных средств и средств иных источников финансирования в соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения и иными актами.	7.10	Համալսարանը բյուջետային միջոցների և ֆինանսավորման այլ աղբյուրների միջոցների ծախսումն իրականացնում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և այլ ակտերին համապատասխան:
7.11	Привлечение Университетом дополнительных средств не влечет за собой снижения государственных нормативов финансирования и (или) размеров финансирования, предусмотренных в соответствующем бюджете.	7.11	Համալսարանի կողմից լրացուցիչ միջոցների ներգրավումը չի հանգեցնում պետական ֆինանսավորման նորմատիվների և (կամ) համապատասխան բյուջեով սահմանված ֆինանսավորման չափի նվազեցմանը:
7.12	Университет по договорам с юридическими и (или) физическими лицами вправе осуществлять прием для обучения и подготовки специалистов соответствующего уровня образования с оплатой стоимости обучения, оказывать платные дополнительные образовательные услуги, не предусмотренные соответствующими образовательными программами и государственными образовательными стандартами. Указанные виды деятельности не могут быть оказаны взамен и в рамках образовательной деятельности, финансируемой за счет средств соответствующего бюджета. Стоимость обучения и размер оплаты за предоставление дополнительных образовательных услуг устанавливаются приказом ректором Университета с учетом утвержденной сметы доходов и расходов Университета.	7.12	Համալսարանն իրավաբանական և (կամ) ֆիզիկական անձանց հետ պայմանագրերով իրավունք ունի իրականացնել կրթության համապատասխան մակարդակի մասնագետների ուսուցանման և պատրաստման ընդունելություն՝ ուսման արժեքի վճարմամբ, մատուցել համապատասխան կրթական ծրագրերով և պետական կրթական չափորոշիչներով չնախատեսված վճարովի լրացուցիչ կրթական ծառայություններ: Գործունեության նշված տեսակները չեն կարող մատուցվել համապատասխան բյուջեների միջոցների հաշվին ֆինանսավորվող կրթական գործունեության փոխարեն և շրջանակներում: Ուսման արժեքը և լրացուցիչ կրթական ծառայությունների մատուցման համար վարձատրման չափը սահմանվում են Համալսարանի ռեկտորի հրամանով՝ հաշվի առնելով Համալսարանի հաստատված ծախսերի նախահաշիվը:
7.13	Университет самостоятельно решает вопросы, связанные с заключением	7.13	Համալսարանն ինքնուրույն է որոշում պայմանագրերի կնքման,

	договоров, определением обязательств и иных условий, не противоречащих законодательству Российской Федерации и Республики Армения и своему Уставу.		պարտավորությունների որոշման և Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և իր կանոնադրությանը չհակասող այլ պայմանների հետ կապված հարցերը:
7.14	Университет в пределах имеющихся у него средств на оплату труда самостоятельно, в установленном порядке, на основании приказа ректора (в отдельных случаях по решению Ученого совета) определяет размеры доплат и надбавок, премий и других выплат работникам Университета.	7.14	Համալսարանը, աշխատանքի վարձատրման համար նախատեսված միջոցների սահմաններում, ինքնուրույն, սահմանված կարգով՝ ռեկտորի հրամանի հիման վրա (առանձին դեպքերում՝ Գիտական խորհրդի որոշմամբ) որոշում է Համալսարանի աշխատողներին հավելումների և հավելավճարների, պարգևատրումների և այլ վճարումների չափերը:
7.15	Университет, не в ущерб своей основной образовательной и научной деятельности, вправе осуществлять все виды не запрещенной законодательством Российской Федерации и Республики Армения предпринимательской и приносящей доход деятельности (включая внешнеэкономическую), в том числе: - оказание платных услуг библиотеки, вычислительной техники, оргтехники, транспорта и других видов оборудования; - оказание услуг по предоставлению в пользование спортивных залов и сооружений, концертного зала, объектов общественного питания, бассейна, предоставление услуг в области культуры и спорта; - организация туристической деятельности (в том числе международной), публичного показа кино- и видеофильмов; - организация общественного питания и досуга студенческой молодежи; - предоставление консультативных, лизинговых, информационных, телекоммуникационных, маркетинговых, рекламных, аудиторских, посреднических, сервисных, архитектурно-проектных, архитектурно-планировочных, строительных и транспортных работ, юридических и коммунальных услуг населению и юридическим лицам; - осуществление мероприятий и (или) оказание услуг в области защиты государственной тайны и конфиденциальной информации,	7.15	Համալսարանն ոչ ի վնաս իր հիմնական կրթական և գիտական գործունեության, իրավունք ունի իրականացնել Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված ձեռնարկատիրական և եկամուտ բերող գործունեություն (ներառյալ արտաքին տնտեսական), այդ թվում՝ - գրադարանի, հաշվիչ տեխնիկայի, կազմտեխնիկայի, տրանսպորտի և այլ տեսակի սարքավորման վճարովի ծառայության իրականացում, - մարզադահլիճների և կառույցների, համերգային դահլիճի, հասարակական սննդի օբյեկտների, լողավազանի օգտագործման տրամադրման ծառայությունների մատուցում, - զբոսաշրջության գործունեության (այդ թվում միջազգային), կինո- և տեսաֆիլմերի հանրային ցուցադրման կազմակերպում, - հասարակական սննդի և ուսանող երիտասարդության ժամանցի կազմակերպում, - բնակչությանը և իրավաբանական անձանց խորհրդատվական, լիզինգային, տեղեկատվական, հեռուստահաղորդակցական, մարքետինգային, գովազդային, աուդիտորային, միջնորդային, սպասարկման, ճարտարապետանախագծային, ճարտարապետահատակագծային, շինարարական եւ տրանսպորտային աշխատանքների, իրավաբանական և կոմունալ ծառայությունների մատուցում,

проведение специальных экспертиз предприятий в области защиты государственной тайны, проведение в установленном законом порядке работ в области разработки, создания, распространения и сертификации средств защиты информации, оказание услуг в области криптографической защиты информации; - осуществление издательской, типографской и полиграфической деятельности, оказание услуг в этой области, реализация собственной и приобретенной книгопечатной и другой издательской продукции; - реализация наукоемкой и программной продукции, производимой Университетом; - сдача в аренду основных фондов и имущества Университета; - участие за счёт средств и имущества, находящихся в самостоятельном распоряжении Университета в деятельности других предприятий, учреждений и организаций; - приобретение за счет средств, находящихся в самостоятельном распоряжении Университета и реализация ценных бумаг и получение доходов (дивидендов) по ним. Виды деятельности, требующие в соответствии с законодательством лицензирования, осуществляются только после получения соответствующей лицензии. Университет осуществляет функции субъекта рынка в Российской Федерации и Республике Армения в статусе резидента каждого из них.	- պետական գաղտնիքի և կոնֆիդենցիալ տեղեկատվության պահպանության բնագավառում միջոցառումների և (կամ) ծառայությունների մատուցման իրականացում, պետական գաղտնիքի պահպանության բնագավառում ձեռնարկությունների հատուկ փորձագիտությունների անցկացում, տեղեկատվության պահպանման միջոցների մշակման, ստեղծման, տարածման և սերտիֆիկացման բնագավառում աշխատանքների անցկացում՝ օրենքով սահմանված կարգով, տեղեկատվության գաղտնագրային պահպանման բնագավառում ծառայությունների մատուցում, - հրատարակչական, տպագրական և պոլիգրաֆիկ գործունեության իրականացում, ծառայությունների մատուցում այդ բնագավառում, սեփական և ձեռքբերած գրատպական և այլ հրատարակչական արտադրանքի իրացում, - Համալսարանի կողմից արտադրվող գիտատար և ծրագրային արտադրանքի իրացում, - Համալսարանի հիմնական ֆոնդերի և գույքի վարձակալության հանձնում, - Համալսարանի ինքնուրույն տնօրինման տակ գտնվող միջոցների և գույքի հաշվին այլ ձեռնարկությունների, հիմնարկների և կազմակերպությունների գործունեությանը մասնակցում, - Համալսարանի ինքնուրույն տնօրինման տակ գտնվող միջոցների հաշվին արժեթղթերի ձեռքբերում եւ դրանց իրացում և դրանցով եկամուտների (շահութաբաժինների) ստացում, Գործունեության տեսակները, որոնք օրենսդրությանը համապատասխան պահանջում են լիցենզավորում, իրականացվում են միայն համապատասխան լիցենզիան ստանալուց հետո: Համալսարանն իրականացնում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության շուկայի սուբյեկտի գործառույթներ՝ յուրաքանչյուրի ռեզիդենտի կարգավիճակով:
7.16 Университет вправе использовать	7.16 Համալսարանն իրավունք ունի

дополнительно привлеченные средства на его функционирование и развитие, осуществление образовательного процесса, в том числе приобретение предметов хозяйственного обихода, обустройство интерьера, проведение ремонтных работ, организацию досуга и отдыха членов коллектива, различные виды доплаты работникам и другие нужды.	լրացուցիչ ներգրավված միջոցներն օգտագործել իր գործելու և զարգացման նպատակով, կրթական գործընթացի իրականացմանը, այդ թվում՝ կենցաղային առարկաների ձեռք բերման, ներքին հարդարման, վերանորոգման աշխատանքների անցկացման, կոլեկտիվի անդամների ժամանցի և հանգստի կազմակերպման, աշխատողներին տարբեր տեսակի հավելավճարի և այլ կարիքների համար:
8. УЧЕТ, ОТЧЕТНОСТЬ И КОНТРОЛЬ	**8. ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ, ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ**
8.1 Университет осуществляет оперативный бухгалтерский учет в соответствии с законодательством Российской Федерации и Республики Армения.	8.1 Համալսարանն իրականացնում է օպերատիվ հաշվապահական հաշվառում՝ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան:
8.2 Формы бухгалтерской отчетности устанавливаются Министерством финансов Российской Федерации и Министерством финансов Республики Армения. Сроки предоставления квартальной и годовой бухгалтерской отчетности устанавливаются Федеральным агентством по образованию и Министерством образования и науки Республики Армения.	8.2 Հաշվապահական հաշվառման ձևերը սահմանվում են Ռուսաստանի Դաշնության ֆինանսների նախարարության և Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության կողմից: Եռամսյակային և տարեկան հաշվապահական հաշվետվությունների ներկայացման ժամկետները սահմանում է Կրթության դաշնային գործակալությունը եւ Հայաստանի Հանրապետության կրթության եւ գիտության նախարարությունը:
8.3 Контроль за соблюдением финансово-хозяйственной дисциплины Университета осуществляется соответствующим органами государственной власти Российской Федерации и Республики Армения.	8.3 Համալսարանի ֆինանսատնտեսական կարգապահության պահպանման վերահսկողությունն իրականացվում է Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության պետական իշխանության համապատասխան մարմինների կողմից:
9. РЕОРГАНИЗАЦИЯ И ЛИКВИДАЦИЯ УНИВЕРСИТЕТА	9. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ
9.1 Университет в установленном законодательством Российской Федерации и Республики Армения порядке может быть реорганизован или ликвидирован.	9.1 Համալսարանը կարող է վերակազմակերպվել կամ լուծարվել՝ Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

9.2 При реорганизации или ликвидации Университета увольняемым работникам гарантируется соблюдение их прав и интересов в соответствии с гражданским и трудовым законодательством Республики Армения.	9.2 Համալսարանի վերակազմակերպման կամ լուծարման ժամանակ աշխատանքից ազատվող աշխատողներին երաշխավորվում է իրենց իրավունքների և շահերի պահպանում՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական և աշխատանքային օրենսդրություններին համապատասխան:
9.3 При ликвидации Университета имущество, находящееся на его балансе, за вычетом платежей по покрытию своих обязательств, разделяется между государствами-учредителями с учетом обязательств сторон.	9.3 Համալսարանի լուծարման ժամանակ դրա հաշվեկշռում գտնվող գույքը, իր պարտականությունների հատուցմանը ուղղված վճարումները հանելով, բաժանվում է հիմնադիր-պետությունների միջև՝ հաշվի առնելով կողմերի պարտականությունները: